

D. Kavanja v Ameriki *Princa Kavanja*

AVE MARIA

Nabožni list za katoliške Amerikance slovenskega pokoljenja. Prinaša verske članke v njihov pouk, poročila iz verskega življenja doma in po svetu, ter kratke povesti v njihovo zabavo.

Devetintrideseti letnik

Februar, 1946.

IZDAJAJO OČETJE FRANČIŠKANI

vsakega petnajstega v mesecu.

Pri Mariji Pomagaj v Lemontu, Ill.

AVE MARIA

P. O. B. 608

Lemont, Illinois

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Published monthly except October and semi-monthly during that month by the Franciscan Fathers, P. O. Box 608, Lemont, Illinois. Subscription prices: U. S. A. \$2.50 for one year; Canada \$3.00 for one year. Subscriptions are payable in advance. Entered as second-class matter at the Post Office of Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917. Authorized July 14, 1945.

Printed by
SERVICE PRINTERS
304-306 Canal Street
Lemont, Ill.

Vsebina februarske številke:

Kruha nam dajte — pesem — P. Krizostom	1
Moja naloga — P. J. F.	2
Čudovito junaštvo slovenske žene	4
Pismo Sv. Očeta ljubljanskemu škofu	5
Ti in Marija — G. R.	6
Sv. Rožni venec — šolska sestra	8
Zdrave misli o boleznih — B. R.	11
Neprijeten dogododek in dober nauk — P. J. F. ..	14
Nimam časa — P. A. T.	17
Izrabi zlo sebi v prid — P. Angelik	18
Vojska učiteljica — P. G. R.	19
Pomen nedelje zate — P. S. G.	21
Razvoj ali čudež — P. A.	23
Trpka usoda — Podgoričan	24
Fatima in njen blagoslov — P. B. Ambrožič	26
Razglednik po domu in svetu — P. B. A.	29

AVE MARIA

Februar, 1946—

Lemont, Ill.

—Letnik XXXIX.

KRUHA NAM DAJTE!

Ubožci skozi zimo in mraz
kot megle hite.
Mrliški imajo obraz
in bolno jim šklepetajo zobje ...

Sirote, kako boječe prosijo
in na vrata rahlo trkajo.

In vi ste vrata zaklenili,
da pokažete svoje nekrščansko srce.

Bojte se sodnjega dne,
bojte se sramote,
ko bo Elizabeta v gloriji
še vedno delila dobrote.
In na ognjenem konju Martin
kot kerubin bo govoril:
"vzemi polovico plašča — trpin!" —
Pa tam Miklavž prihaja s trumo otrok
in teši njih grenki jok.
Oče Francišek vodi za roko gobavca;
na spačen obraz poljub mu da.

Prišel bo Jezus — ž njim klic glasan:
"Bil sem lačen, nag in bolan —
pa ste me nasitili, oblekli, obiskali.
Vse ste storili meni,
kar ste siromakom dali!"

Tedaj vsem tistim stokrat gorje,
ki imajo do bratov trdo srce!

MOJA NALOGA?

DANES, ko to pišem, je minilo šest tednov, odkar sem zvedel za svojo nalogo, da preskrbim "duhovnih staršev" slovenskim bogoslovcem v Praglia pri Padovi. Sprva sam nisem mislil, da je ta naloga tako lepa. Šele zdaj to bolj in spoznavam, ko čitam pisma kandidatov in kandidatinj, ki se oglašajo za posinovljenje bogoslovcev. Zato z veseljem spet nekaj napišem o tej svoji nalogi. Da bo bolj pregledno, bom napisal po "točkah".

1. Tistim, ki dvomijo, da bood ti današnji boogslovci kot bodoči mašniki kdaj delovali doma med Slovenci, naj rečem samo to: Zvedel sem, da pravijo ti dobri fantje — če ne bomo smeli nazaj domov, bomo pa šli v misijone na Kitajsko ali kam drugam.

Jaz mislim, da je s tem vse povedano, kar bi še kdo rad vedel.

2. Zelo mi je žal, da njihovih imen še vedno nisem dobil. Saj vsi veste, kako nezanesljiva je današnja pošta po svetu, zato boste morali tudi vi potrpeti, kakor moram jaz sam. Če pa pridejo imena še preden bo ta številka pripravljena za tisk, bom še v zadnjem hipu naprosil urednika, da hitro kam vtakne tista imena. Zato le preglejte to številko skozinsko ter ji preiščite vse kotičke.

3. Do danes imam zapisanih ravno

P. K.

15 kandidatov ali kandidatinj. Nekateri so poslali že tuid svoje darove, drugi pa odložili do takrat, ko bodo lahko izbrali "svojega". Meni je prav eno in drugo. Jaz oddajam sproti denar LIGI KATOLIŠKIH SLOVENCEV, oni pa vsak mesec sporoče glavnemu odboru v Rim, koliko se je nabralo posebej za bogoslovce v Praglia. Tako je ta reč v najlepšem redu.

4. Sporočeno nam je bilo, da je bogoslovcev tam čez 40. Torej je še dosti prostora za nove kandidate ali kandidatinje. Le nič ne sprašujte, če nimam morda že preveč priglašencev. Zdaj veste, da se ni bati, da bi jih bilo preveč! Priglasite se. Pa tudi ni treba misliti, da bi moralo biti natančno po deset dolarjev vsak mesec. To je bilo le tako rečeno, da se približno pove neka svota. Kdor bi se ne upal zavezati za tako svoto vsak mesec, bi bilo tudi manj hvaležno sprejeto. Gre pa za to, da bi bili dohodki kolikor mogoče stalni, torej res vsak mesec.

5. Med tem sem opazil, da se tudi v Clevelandu posebej zavzemajo za te bogoslovce, zlasti neke žene, ki so kolektale. Bog jim daj zdravja in veliko nagrado za to podjetje! Morebiti bo Bog dal, da bodo one nadomestile, kar se meni morda ne bo do konca posrečilo. Saj veste, naloga je bila taka, da bi moral do svoje zlate maše spraviti skupaj dosti duhovnih staršev za vse bogoslovce. Kakor sem že zapisal, prav rad sem to nalogo sprejel, kako jo bom izpeljal, to pa ve samo Bog.

6. Posebej se zahvaljujem Mr. Antonu Grdinu za lep tozadeven dopis v Ameriški Domovini. Naj ga Bog poži- vi! Kakor je sam povedal, tudi on se je priglasil za "očeta", pa še to je namignil, da bi mu ne bilo nevšečno, ako bi

mu jaz kar "dvojčke" skomandiral . . . Ker pa nočem kar takoj od začetka tega ali onega preveč obložiti, sem za enkrat pustil to vprašanje odprto. Naj ima Mr. Grdina z menoj vred odprte oči in naj gleda, kako se bo stvar razvijala. Bova že še kdaj pozneje prišla skupaj in se pomenila.

7. Kar se tiče drugih priglašencev, moram povedati, da skoraj prav vsak piše: Vse naj ostane tajno! Nekateri so pozabili to takoj v prvem pismu zapisati, pa so pozneje posebej pisali. Jaz jih razumem. Radi bi imeli zasluge samo pri Bogu. Tega jim nič ne zavidam. Na drugi strani je pa tudi treba včasih pomisliti na besede Gospodove: Naj sveti vaša luč pred ljudmi . . . To se pravi, dober zgled tudi veliko velja. Pa s tem se ne bom dalje pečal, kakor je komu prav, tako tudi meni.

8. Neka žena od oltarnega društva v Rock Springsu je imela dobro misel in mi jo sporočila. Pisala je, da si sama ne upa vzeti enega bogoslovca za svojega, kaj bi jaz rekel, če bi se več žen iz omenjenega društva skupaj vzelo in bi skupno enega vzele? Kaj mislite, kaj sem jaz rekel na to? Pisal sem ji, da ima zelo dobro misel in naj kar takoj gre na delo. Objavljam pa to misel zato, ker vidim v tem "čenč", da bi se še kje našla podobna žena s podobno mislijo.

Mislim, da bo teh osem "točk" za danes zadostovalo. Pa še prihodnjič kaj. To pa zdaj veste, da sem noč in dan pripravljen sprejemati vaše priglase. Posebno zdaj pozimi, ko moje čebele spe, jaz pa čujem in držim odprte oči, da bi gotovo ne zgrešil nobenega vašega pisma. Torej na svidenje!

Pripis podpisanega: Jaz pa mislim, da je treba še nekaj povedati. Father

John je dobil nalogo, da preskrbi bogoslovce kolikor mogoče veliko duhovnih staršev do svoje — zlate maše!

Ali pa tudi veste, ljudje božji, kdaj pride tisti velik dan? Mislim, da je moja dolžnost, da to povem. Poglejte v pratio in študirajte, koliko tednov in dni je še do praznika Marijinega Oznaneja, to je 25. marca 1946!!!

Zdaj tudi veste, da je treba pošteno zavihati rokave . . .

Po listu Ave Maria so od zadnje objave prijatelji LIGE KATOLIŠKIH SLOVENCEV poslali naslednje prispevke:

Po \$40: Neimenovan.

Po \$35.00: Louis Sternad.

Po \$20.00: Anna Urick, Rev. John Plaznik.

Po \$10.00: Anton Grdina, L. Arko, Frank Radež, Jennie Petrovčič, č. sestre učiteljice pri cerkvi Matere Božje v Waukeganu.

Po \$8.00: Frank Flanik.

Po \$5.00: Mr. Mrs. Fraus, Matt Tekavec, Joe Mehle, Antonia Možina, John Cankar Sr., Anton Slana, Mrs. A. Sustersi, Agnes Bukovec.

Po \$4.00: Jos. Kasun.

Po \$3.00: Anna Levar, Frank Jamnik, Helen Podpadec, Josephine Pintar.

Po \$2.00: Mary Cepon, Rose Cic.

Poleg gornjih prispevkov je Fr. John oddal Ligi prispevke od duhovnih očetov in mater slovenskih bogoslovcev v Praglia \$140.00.

Ko zaključujem to kratko poročilo z najlepšim "Bog plačaj", pa želim obenem tudi reči: še nadalje se nujno priporočam za vaše prispevke. Potrebe so velike in jih ne bo tako hitro konec. Pritrgajte si kar največ morete in pošiljajte nadaljnje prispevke. Ne dajte se pregovoriti od nikogar in ne imejte nepotrebnih pomislekov, ko gre za Bogu tako ljuba dela krščanskega usmiljenja!

Kakor se lepo priporočam za denarne prispevke, tako tudi še prosim za ponošeno

obleko vseh vrst, ki bo ravnotako še zmerom zelo dobrodošla. Zmerom boste našli kak kos obleke, ki se da pogrešiti brez škode za vas in vaše. Zbirajte jih na kup in pošljite na moj naslov, kakor hitro mogoče. Vsem že naprej najlepša hvala!

Rev. Alojzij Medic OFM

Box 608

Lemont, Illinois

ČUDOVITO JUNAŠTVO SLOVENSKE ŽENE IN MATERE

OPOMBA: Našim bralcem in bralkam je že znano, kako je bil v lanskem juniju v Ljubljani obsojen na smrt in ustreljen slovenski pisatelj Narte Velikonja. Za njim žaluje žena Ivanka, nečakinja nadškofa Jegliča. Tudi vseh 11 otrok je menda še živih. O sebi in svojih je gospa Ivanka poročala svojem bratrancu Antonu, duhovniku. Ta njena pisma so nam prišla v roko in jih tu objavljamo v spodbudo naročnikom lista Ave Maria. Upamo, da z objavo teh pisem ne bomo napravili dobri ženi kakšne škode . . . Saj so pisma tako lepa, da po naši sodbi niti največji sovražnik ne bo našel v njih drugega kot dosti snovi za — izpraševanje vesti . . . Na drugi strani bi pa bila res velika škoda, če bi prikrili našim ljudem ta čudoviti zgled junaške slovenske matere.

Prvo pismo

24. junija 1945.

Dragi Anton:—

Trdno upam, da Ti bo to pismo prišlo v roke. Upam pa tudi, da mi boš v moji stiski mogel vsaj malo pomagati.

Dne 9. maja je narodna osvobodilna vojska zasedla Ljubljano. Drugi dan, 10. maja, sva z Nartejem skupaj z obema najmlajšima otrokoma praznovala srebrno poroko. Bilo je lepo kljub vsej bridkosti. Ko sva skupaj gledala na-

zaj na vsa ta leta, sva se spominjala vseka, kar nama je Bog dal doživeti. Vsa leta so bila res polna življenja. Vse sva smela okusiti: žalost in veselje, skrbi in težave, pa tudi mnogo veselega blagoslovljenega dela. Bog naju je rabil in se naju večkrat posluževal v svoje posebne namene. Prepričana sem, da se je to zgodilo tudi sedaj.

V noči med 10. in 11. majem so Narteja odvedli. Oba sva bila prepričana, da se vidiva zadnjič. In še danes ne vem, če to najino prepričanje ni bilo resnično. Nikjer nisem mogla zvedeti, kje je Narte, ali kaj se je ali se bo z njim zgodilo. Ničesar mu nisem mogla sporočiti, ničesar poslati. Šele dne 2. junija mi je nekdo, ki je prišel iz zapora, povedal, da je Narte še živ in razmeroma zdrav. To poročilo sem smatrala za poseben dokaz božje ljubezni, ker so mi drugi tiste dni prihajali praviti, da so mi moža že ustrelili v Št. Vidu. Zopet drugi so pripovedali, da se ta vest potrjuje. Včeraj zjutraj sem pa brala v časopisju, da pride moj mož pred sodišče kot prvi v vrsti vojnih zločincev. Prilagam Ti izrezek iz časopisa, da boš sam videl, česa vsega ga dolžijo. To je čudna mešanica resnice in laži.

Zakaj so Narteja postavili na prvo mesto? Ne obtožujejo ljudi, ki so v resnici počenjali zločine pod varstvom okupatorjeve oblasti, ker vedo, da so ti ljudje pripravljeni počenjati zločine še naprej pod njihovo oblastjo. Nevarni so jim pa IDEJNI nasprotniki. In Narte je bil idejni nasprotnik komunizma, kajti prepričan je, da je komunizem smrt in konec za slovenski narod.

Po pravici Ti povem, da sem bila včeraj vsa iz sebe in še danes nisem popolnoma v ravnovesju. Bala sem se za Narteja. Bala sem se, kaj je teh šest tednov

zapora naredilo iz njega. Bil je ves bolan in nadložen, kajti že od novembra meseca je bil napol na dopustu in je le za silo opravljal službo. Prevelik napor zadnjih dveh let, ki je bil, kakor so mnogi trdili, tudi za zdravega prevelik, ga je za nekaj časa popolnoma strl. Zato sem se resno bala zanj. Mnogo je ves ta čas trpel zaradi nespečnosti — sedaj pa ta zapor! Saj ni mogel spati doma na svoji postelji z vsemi odejami in ovoji na rami in na bolni nogi — kako naj spi v zaporu na golih tleh! Niti odeje ni vzel s seboj, ker je radi ohromele roke ni mogel nesti.

Toda Bog je pomagal. Kot vedno, se je tudi zdaj poslužil najslabotnejšega, da doseže svoje namene. Že danes dopoldne so mi razni ljudje, znani in neznan, na vse načine skušali dokazati svoje simpatije. Jaz bi pa bila tako rada Narteja slišala, slišala vsaj njegove besede, če ga že videti nisem smela in mogla. Toda tudi tej želji sem se morala odpovedati. Napovedali so bili, da bo radio prenašal potek sodne razprave, toda ni bilo tako. Na trgu pred sodnijo, do kamor so bili napeljeni zvočniki, pa nisem mogla poslušati. Danes mi je prav za prav žal, da tega nisem storila. Dvakrat sem šla mimo v upanju, da kaj ujamem, pa se mi ni posrečilo. Drugi so mi pa povedali, da se je Narte zelo dobro zagovarjal, da je jasno in zelo odločno branil svoje stališče, zlasti svoj odnos od komunizma. Naši ljudje so mi vsi veseli čestitali nad njegovim zagovorom, kajti drugi obtoženci so se izgovarjali, da so se motili, da so bili zapeljani in tako dalje. Tudi jaz sem bila potem vesela, zelo vesela, da je Narte ostal kljub vsemu duševno svež in zvest svojemu prepričanju. Ni dvoma, da ga bodo obsodili. Kako, tega se

veda ne vem. Molim in zaupam in se bojim. Naj se zgodi božja volja. Prepričana sem, da jih je Bog udaril s slepoto, zakaj sami ne vedo, koliko si bodo ravno s tem Nartejevim procesom škodovali. Koliko tisočim ljudi je Narte

Vsa ta leta je radi bolezni le za silo opravljal službo. Toliko, da je bil upravičen dobivati plačo. Večkrat je sam zatrjeval, da je prav za prav ne zasluži. V tem letu je pa nenadoma razvil delavnost in sposobnost, kakor je ne bi

PISMO SV. OČETA LJUBLJANSKEMU ŠKOFU

Ljubljanski škof, prevz. g. Gregorij Rožman, je po svoji službeni dolžnosti sv. Očetu poslal obširno poročilo o trenutnem položaju in o razmerah v ljubljanski škofiji ter v vsej Sloveniji in med Slovenci v emigraciji. Pojasnil je tudi ves razvoj dogodkov, ki so privedli do sedanjega stanja. Nato poročilo je od državnega tajnika v Vatikanu prejel dne 29. septembra 1945, pismo, ki med drugim pravi:

“Vpričo naklonjenosti, ki jo goji sv. Oče do katoliških Slovencev, svojih nad vse ljubljenih sinov, prevzema Njegovo Svetost velika žalost, ker jim je prepovedano versko življenje in so jim nasilno odvzete pravice, brez katerih resnične svobode vesti sploh biti ne more. Prav tako ga z bolestjo navdaja dejstvo, da so mnogi slovenski rojaki, med njimi tudi precejšnje število duhovnikov in z njimi celo Ti sam, bili prisiljeni zapustiti svojo domovino in morajo kot izgnanci živeti po tujih deželah.

To trpko bridkost, ki nikakor ni najmanjša med tesnobnimi skrbmi, katere v sedanjem za človeški rod tako težavnem času z žalostjo napolnjujejo njegovo dušo, izroča sv. Oče Bogu, da izkaže svoje nebeško usmiljenje, prav tako poziva katoliške Slovence, da store isto, zlasti pa Tebe, svečeniški pastir, ki enako čutiš s svojimi ovci v njihovih težavah in bridkostih, tistih namreč, ki si jih že vnaprej videl, in tistih, katerih nevarnost si slutil in jih do skrajnosti skušal preprečiti.”

Pismo končno pravi: **“Brat, pravilno si delal! Prepričan bodi, da kmalu pride čas, ko boš vodil svojo škofijo s svoje stolice.”**

V znamenje posebne naklonjenosti podeljuje Njegova Svetost Tebi, vsem duhovnikom in vernikom Tvoje škofije ter vsem Slovincem doma in v begunstvu v iskreni dobrohotnosti svoj apostolski blagoslov.”

pomagal s svojo “socialno pomočjo”! Kako so mi najrazličnejši ljudje zatrjevali, češ, kaj bi bilo po 8. septembru (odkar je padla Italija) z našimi begunci in izgnanci, zavodi in ustanovami, če bi ne bilo Narteja! Bilo je res čudno.

nihče pričakoval. Kako sem se bala in trepetala, da vsem tem naporom ne bo kos! A zdržal je, dokler je bilo potrebno. Lansko jesen je šele obnemoval, a delo je šlo kljub temu naprej. Organizacija (dobrodelnosti) je bila izve-

dena in jo je potem lahko vodil tudi kak drug. Oprosti moji obširnosti, pa rada bi, da bi Ti vsaj malo vedel, kako in kaj.

Prav prisrčno Te pozdravlja

Ivanka.

PRIPIS isti dan ob 11. zvečer:

Narteja so z ostalimi obtoženci vred obsodili na smrt. Obsodbo pa mora potrditi še višje sodišče. Prepričana sem, da jo bo. Prosila sem, da bi ga smela še enkrat videti. Obljubili so mi, pa ne vem, če bodo obljubo držali. Kakor Bog hoče. Iz božje roke sprejemem vsako odpoved. Vem, da mi bo dal moč, da bom vse junaško prenesla v Njegovo večjo čast in slavo. Narte je na obsodbo odgovoril z vzklikom: Živel Kristus Kralj! Množica je pa pobesnelo kričala. Ti pa veliko moli zame. Za Narteja ni potreba. Samo zame in za otroke, da ostanemo vsi zvesti. Tudi jaz končavam to pismo z vzklikom: ŽIVEL KRISTUS KRALJ!

(Dalje prih.)

TI IN MARIJA

O blaženem Henrik Suzo pripovedujejo sledeče: Ko je nekoč šel po ozki stezi skozi močvirno krajino, sreča ubogo ženico. Henrik Suzo stopi v močvirje in prepusti suho stezo ubogi ženi. In ko je šla žena mimo njega, se ji globoko prikloni. Vsa začudena, ga vpraša: "Gospod, zakaj ste stopili v močvirje in meni prepustili suho pot? Vi ste vendar svet duhovnik, jaz pa le priprosta žena." Pa ji je Henrik Suzo, mož globoke vere, lepo odgovoril: "Žena, ko ste se mi približali, sem si mislil: Sestra ljubljene Matere božje me bo

srečala! in zato sem vas spoštljivo pozdravil." Lep nauk za vsako verno družino. Prav je, pravično in potrebno, da se v vsaki družini časti presveta Devica.

Nebeške Matere se ne smeš sramovati!

Ali je sploh mogoče, da bi se kdaj sramovali svoje nebeške Zaščitnice? Ali se ni nekoč nad njeno sobico sklonilo nebo? Ali je ni Najvišji venčal s krono, katere sijaj občudujejo angeli neba? Ali se ji ni z vsem spoštovanjem približal nebeški poslanec in ji v svetem strahu sporočil pozdrava troedinega Boga? Ne, ne smemo se sramovati nje, ki jo je izbral Bog za hčer, nevesto in mater. Hvala Bogu, na svetu žive še milijoni, ki javno priznavajo presv. Devico in jo časte kot Mater našega Odrešenika. Zato naj v vsaki katoliški družini zavzema časten prostor Marijina podoba. Ko se bliža praznik preblažene Device, naj njeno podobo okrase s cveticami, znamenjem svoje ljubezni. Ob Marijinih praznikih naj vsi člani družine pristopijo k sv. obhajilu, da na ta način dokažejo svojo veliko zvestobo do svete Bogorodice.

K nebeški Materi se moraš večkrat zatekati.

Kjerkoli bije na zemlji nepokvarjeno otroško srce, mu je Bog globoko zarezal izrazito nagnenje: hrepenenje po materi. Poglej otroka v zibelki, ko se v mladem jutru prebudi iz sladkega spanja! Komu posveti prvi pozdrav svojih oči, prvi smehlaj svojih rožnatih ličic? Materi. In ko začne otrok govoriti, kako rad je pri materi in se z njo pogovarja. Veselje in žalost ji zaupa in pred njo nima in ne pozna skrivnosti. Srečen, kdor počiva na materinem srcu. In če to srce že počiva na pokopališču, usmeri otrok svoje korake k materi; njen grob

krasi s prvimi cveticami pomladi in z zadnjo rožo jeseni. To ljubezen do zemeljske matere moraš prenesti na nebeško Mater. Noben dan naj ne mine, da ne bi pozdravil presvete Matere in Device in sicer z molitvami, katere priporoča sv. Cerkev.

Predvsem "Zdrava Marija". Nebo se raduje, zemlja strmi, satan beži, nebeška Mati v veselju skloni svojo glavo v sveti materinski sreči, kadar moliš: "Zdrava Marija". Mati, ki nas je od mladih nog učila ljubiti Marijo, nas je naučila tudi moliti "Zdravo Marijo". Mogoče je že davno, odkar smo v materinem naročju prvič molili angelski pozdrav. Mogoče nas je življenje trdo oklesalo, mogoče smo postali že stari in trudni. Toda v eni stvari moramo vedno ostati otroci: v ljubezni do Marije, otroci, ki molijo: "Zdrava Marija". S to molitvijo damo pričevanje tudi svoji katoliški Cerkvi. Kje je vera, ki ni iz evangelija ničesar črtala, ampak dopolnjuje vse, kar je pisanega v sv. pismu: "Odslej me bodo blagrovali vsi narodi zemlje?" Samo katoliška Cerkev dopolnjuje to preroško besedo. Zaraditega se moramo sv. Duhu zahvaliti za milost, da nas je sprejel v občestvo izvoljenih, ki so poklicani, da dopolnjujejo besedo sv. pisma in oznanjajo slavo nebeške Matere. Naj prelepa molitev "Zdrava Marija" nikdar ne zamre na naših ustnicah.

Druga molitev, ki jo naj družina moli vsak dan, je "Angel gospodov". Ako bi jo hoteli kdaj pozabiti, nas bi trikrat na dan na to opominjal zvon s svojimi bronastimi usti. Ko zjutraj zemlja še sniva v sladkem spanju, zadoni v tihoto jutranje zarje glas zvona in te vabi, da pozdraviš Marijo. In ko doseže opoldne solnce in vrvenje ljudi svoj višek, kliče

zvon v dnevne skrbi: "Ne pozabi svoje Matere." In ko zaide zvečer solnce in odloži človek težo dneva, pošlje dober kristjan še enkrat z zvonom pozdrav k Njej, ki gleda milo kakor večernica na njega, ki je potopljen v molitev. Ako zvon neprestano oznanjuje slavo Kraljice nebes, ali naj ostane nem kristjan, ki je obdarovan z razumom in mu v prsih bije srce?

Molitvico "Pod tvoje varstvo pribеžimo" je sestavil sv. Avguštin. 1500 let že počiva v zemlji, toda njegova molitev živi dalje in je danes še prav tako prisrčna kot takrat, ko jo je sam prvič molil. — Pozabiti ne smemo nesmrtni "Spomni se" od sv. Bernarda, ki jo preveva misel, da od vekomaj ni bilo slišati, da ne bi Marija uslišala naše prošnje. "Pozdravljena, Kraljica" imenuje Marijo našega življenja sladkost in nae upanje. S tem upanjem stopamo v viharo življenje in ne bomo osramoteni.

Naj omenim še molitev sv. Filipa Nerijskega: "O, Gospa moja, o Mati moja". S to molitvijo sklenemo z Marijo pogodbo. Mariji posvetimo svoje oči; odslej se ne smejo več ozirati po mikih sveta, ampak dvigati jih moramo k presveti Materi. Mariji posvetimo svoja usta. Kaj je lepšega, kakor pesem, ki prihaja iz ust dobrega človeka. Ne onečastimo si svojih ust z besedami, ki se med kristjani ne smejo niti imenovati. In ko nam bo nekoč smrt zaprla naša usta, naj nam jih Marija zopet odpre, da bomo peli večno slavo troedinemu Bogu in Njej, ki je naša mati. Mariji posvetimo svoje srce. Naše srce mora biti podobno srcu Matere. Otroci morajo nositi poteze svoje Matere.

Krščanske matere, naučite svoje otroke že v njihovi najbolj nežni mla-

dosti častiti presveto Devico s temi molitvicami, da vam bodo hvaležni, ko vas ne bo več na svetu!

Je pa še ena molitev, ki jo mora moliti vsaka družina: sv. rožni venec. Saj je sv. rožni venec prava ljudska molitev. Če gremo v prelepo cerkev mesta ali v lično cerkvico, ki stoji sredi vasi; če prisluškujemo v preprosti kmetiški sobi ali v hišah mesta, povsod slišimo, kako molijo sv. rožni venec vsi verni kristjani. Vidimo ga v rokah učenih in neučenih, otrok in starih ženic, državnikov in preprostih. Poznam občino, ki drži sv. rožni venec noč in dan v rokah. To so naši dragi ranjki na pokopališču, častilci Matere Božje v večnosti. Ali nam, ki živimo in se na zemlji borimo, ne bo ta molitev draga in ljuba?

Z molitvijo sv. rožnega venca damo pričevanje svoji veri. Ali se zavedaš, kaj moliš? So to resnice, ki jih je sam Sin božji prinesel na zemljo, resnice, ki so jih oznanjevali apostoli, za katere so svetniki trpeli, mučenci umirali. In če združimo vse tri dele sv. rožnega venca ter prehodimo, zatopljeni v premišljevanje, kraljestvo veselja, žalosti in slave, kdo ne najde v skrivnostih odsvit svojega lastnega življenja? Kdor moli: "Ki si ga, Devica, od Svetega Duha spočela", kdo ne misli na vse veselje, s katerim je Bog obsul naše življenje, da bi najraje z Materjo Božjo zapeli Magnifikat v urah, ko je božji mir napolnjeval dušo. In ko premolimo skrivnosti žalostnega dela sv. rožnega venca, ali ne stopijo pred dušo naše oljskogorske ure, ko smo morali sami nositi svoj križ in se je zdelo, da spe tudi naši najboljši prijatelji; ure, ko so padali udarci neprižnanja po nas in se je ovil okrog duše trnjevi venec obrekovanja. Ali je trpljenje na svetu, da ne bi mogli v njem

črpati dovolj moči iz tega vira? Prišla bo ura, ko se bo trnjeva krona, ki ti sedaj stiska tvoje sence, odvila od svojega čela in ti bo odvzet križ, ki leži kot težko breme na tvojih ramah. O tem ti daje zagotovilo častitljiv del sv. rožnega venca, ki nam pripoveduje o poveljčanem grobu našega Odrešenika, ki je od mrtvih vstal; o široko odprtem nebu Jezusa, ki sedi tam na desnici svojega Očeta in je k sebi vzel svojo Mater. Ali ni vse to mogočni "Sursum corda, Kvišku srca" na križevem potu življenja, Sursum corda, ki globoko prodira v Misserere sedanjega časa? G. R.

SV. ROŽNI VENEC

**Peta skrivnost žalostnega dela:
Ki je za nas križan bil.**

Veliki petek leta 33. Po nizkem okroglem hribu Golgote mrgoli naroda . . . Kaka gneča! Kako razburjenje! Na nekaterih obrazih — veselje . . . na drugih — žalost. Judovska gospoda je v devetih nebesih . . . Jezus bo križan! Ljudje, posebno tisti, ki ne morejo bližu, stegujejo vratove v radovednosti. Vse hočejo prav dobro videti — in slišati. . . Moja duša, ki si do zdaj v družbi Marije spremljala v molitvi žalostnega dela rožnega venca Gospoda v njegovem trpljenju, ne hodi prej z Golgote preden vidiš, kako globoko te Jezus ljubi. Iz ljubezni do tebe bo izpil še zadnjo, najgorenkejšo kapljo v čaši njegovega trpljenja . . . Vztrajaj pri njegovih Materi do konca . . . v tolažbo bo Jezusu . . . ker ve, da te je na Kalvarijo prignala ljubezen in sočutje do Njega.

Kako neusmiljeno ravnaajo z Jezu-

som! S silo so mu potegnili obleko s telesa, pokritega z ranami. Obleka se je prilepila . . . kako strašno ga mora boleti . . . Rane so se iznova odprle in zopet krvave . . . In sramota po vrhu! Glej, žena — Jeruzalemka mu ponuja kupo kislega vina, ki je pomešano z nekim opojnim sredstvom. Razposajenost vojakov, ji je pridala žolča. Žena ima najboljši namen: Pijača naj mu olajša trpljenje, zamori bolečino. Vsakemu hudodelcu smejo žene tako postreči — je njih privilegij . . . Jezus je hvaležen in da ne užali žen, pritisne kupo k ustom... samo poskusi . . . a ne pije. Hoče vse bolečine križanja čutiti, noče omame...

Jame za križe so izkopane . . . Luknje za žeblje narejene. Vse je pripravljeno — za križanje. Jezusu zapovedo rablji, naj leže. Uboga . . . kot krotko jagnje leže na svojo smrtno posteljo . . . križ. Kako je trd! Najrevnejši berač ima v zadnji uri boljše ležišče . . . vsaj kup slame . . . Ubogi Jezus! Ko bi ga vsaj zdaj pustili pri miru . . . O, Zanj ne bo prej miru, dokler ne bo počival v grobu. Še par ur . . .

In zdaj pride najhuje . . . Rablji iztegnejo roko, ki ne doseže luknje. Nočejo vrtati nove . . . roko potegnejo s tako silo, da kosti odstopijo od členkov. Kdor si je kdaj izpahnil ramo ali nogo, ve, kako to boli . . . Zdaj je roka nad luknjo . . . Žebelj nastavljen in kladivo začne peti svojo žalostno pesem . . . Mariji je vsak udarec s kladivom oster meč v srce . . . Magdalena si maši ušesa . . . Janez podpira Marijo . . . boji se, da bo omedlela . . . O, ko bi jo vsaj med pribijanjem zapustila zavest . . . v kako olajšanje bi ji to bilo! A Bog ne pusti . . . Marija mora z Jezusom skozi vse trpljenje. Za Jezusa, za njo, ni olajšanja . . . Kdor je kdaj slišal udarce kla-

diva, ki so zabijali žeblje v rakev najdražjega bitja, bo vsaj malo razumel trpljenje Marije tistih par strašnih minut . . . Jezus milo ječi . . . Ena roka je pribita. Kri lije iz nje . . . rešilna kri . . . kupna cena duš . . . Pribita je druga roka, leva, desna noga. Križanje je končano — Jezus je pribit. Samo njegovo ječanje je slišati . . . in jokanje in zdi-hovanje njega ljubečih duš. . . Narod okoli je tiho . . . vse pričakuje nečesa...

Zdaj . . . ! Križ so dvignili . . . Z vso silo ga zasadijo v jamo, da se Gospodovo telo strese. Dobro, da je privezan — drugače bi se kite pretrgale in bi moral postiti s križa. A bolečina, bolečina . . . Kdo naj jo opiše? Duša moja, glej, prvo razpelo . . . Bog visi med nebom in zemljo, na katero lije kri iz štirih ran... Okoristi se z njo . . . Začni zbirati dragoceno Kri v odkup svoje lastne duše... Plačaj z njo za kazni duš v vicah . . . Daruj jo nebeškemu Očetu za grešnike . . . Duša moja, kako si duhovno bogata! Milijonar si — a morda ne veš . . . Pri vsaki sveti maši je Kri Jezusova — tvoja. Daruj jo v kateri koli namen nebeškemu Očetu — a njena vrednost se ne bo zmanjšala. Ko bi ljudje razumeli vrednost ene kaplje dragocene Krvi! Kako bi drli vsako jutro k vsem sv. mašam . . . Cerkve bi bile premajhne . . . Kak raj na zemlji! Kri Jezusova . . . vino, iz katerega rastejo device Kri Jezusova — moč slabim, tolažba žalostnim, upanje grešnikov, upanje umirajočih . . . vse, vse . . . v eni sami sveti maši! Moja duša, ali si dovolj hvaležna Bogu za sv. mašo? Se okoristiš ž njo? O neskončno bogastvo ene sv. maše! Če do zdaj nisi ljubila sv. maše, moja duša, zdaj je priložnost, da se zdramiš . . . Postani apostol sv. maše . . . z lepim zgledom . . . v mrazu, dežju, vročini . . .

Zdaj ste križana še druga dva razbojnika. Eden visi na levi, eden na desni strani Odrešenika. Judovska gospoda se prerije prav blizu križa. Ko bi vsaj zdaj pustili Jezusa, da bi vsaj v miru umrl! A ne! Zmagoslavni, posmehovalni, škodoželjni, zaničljivi pogledi in besede... Ha, Sin božji, stopi zdaj s križa, če moreš... Sebi ne moreš pomagati? Kako, da si pomagal drugim? O, smo Te pa le razkrinkali... Vsi Tvoji čudeži so bili hokus — pokus... Kako Gospoda boli! "Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo," moli za tiste, ki ga žaliyo. Ali tudi jaz tako odpustim sovražnikom? Ali molim za tiste, ki mi sovražijo?

Ropar na levi kolne. "Pomagaj sebi in nama, če si Sin božji," zaničljivo in izzivalno zakliče Gospodu. V duši roparja je obup, sovraštvo... Ni vere, ni upanja, ni ljubezni... Z desni strani odgovarja razbojni: "Ali se ne bojiš Boga, ko vidiš, da ta trpi po nedolžnem, a midva po pravici?" In s skrušenim srcem in prosečim pogledom se obrne k Jezusu: "Gospod, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo." Poslušaj zdaj, moja duša, Jezusov odgovor skesanemu grešniku: "Še danes boš z menoj v raj." Zdaj lahkot tudi ti upaš, da bo tvoja večnost srečna...

Jezus trpi in molči... V temi, ki obdaja Kalvarijo odkar so dvignili križ, iščejo Jezusove oči svojo Mater... Stotnik jo je ravno kar pustil bližje... Njene oči se srečajo z Jezusovimi... "Žena, glej tvoj sin," in pogleda Janeza. "Sin, glej tvoja Mati!" Oporoka Jezusova. Z njo smo vsi postali Marijini otroci in Marija naša Mati...

Nekaj časa je vse tiho na Kalvariji. Jezus težko diha. Njegova duša je zavita v temo, strašno zapuščenost. "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?"

toži Jezus. Mora poskusiti tudi to bolečino. Milijoni bodo našli v njej tolažbo in pogum v smrtnem boju. Tudi zame gre Jezus skozi duhovno zapuščenost, navidezno zavrženost od Boga...

"Žejen sem," prizna Jezus prijateljem in sovražnikom. Kaka boleost za Marijo! Kje naj dobi vode? O, da ni preje mislila na to! Če zdaj gre po njo, bo med tem Jezus umrl... Mlad vojak čuje klic. To željo mu pa lahko izpolnim, si misli. Teče v votlino, kjer imajo vojaki shranjen vrč kislega vina, podobnega kisu. Vanj pomoči gobo, ki jo pritrdi na steblo neke rastline in teče h križu. Stopi na prste in pritisne gobo na Jezusove ustnice. In Jezus željno srka kisló pijačo. Mariji je gotovo v tolažbo. Vojak, ker tešiš žejo Umirajočega, boš na veke pil iz studenca življa v nebesih... Duša moja, vprašaj se zdaj, kaj ti storiš, da potolažiš Jezusu žejo. Saj ve, da ga žeja po dušah. Ali kaj moliš, trpiš, žrtvuješ, da jih pridobiš Zanj? Kako visoko seže srebro gorečnosti v tvojem duhovnem termometru? Koliko stopinj? Pa menda ja ni pri ničli? — —

Nekaj časa vse tiho okoli Jezusa. Veliko ljudi je že odšlo s Kalvarije. Radovednosti in maščevanju je zadoščeno. Jezus hrope. Prsi se dvigajo in padajo. Po žilah, se zdi, se pretaka ogenj. Srce bje Jezusu neenakomerno. Začne zastajati. Smrtna bledica na obrazu... Nos postane na koncu oster... Mrzel pot ga obliva... Prijatelji Jezusovi pričakujejo zadnjega izdiha... Pa se nepričakovano oglasi Jezus: "Dopolnjeno je!" Kaj je dopolnjeno, Gospod? Volja božja! Veselje, žalost, trpljenje... vse je končano. Srečna duša, ki more v smrti reči: Dopolnjeno je vse, kar je Bog od mene v življenju zahteval. Ma-

rija, prijatelji Gospoda, se čudijo in zopet noov presenečenje: "Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo," je zaklical Jezus z močnim glasom in izdihnil dušo svojo," poroča sv. evangelij. Smrt Gospoda je tako nenavadna, da pretrse celo poganskega stotnika, da vzklikne: "Resnično, ta je bil Sin božji." Ljudje, ki umirajo, ne morejo "zaklicati z močnim glasom", saj je vsak tako slab, da od slabosti umrje. Pagan to ve, zato veruje v trenutku.

Marija joka; Magdalena in prijatelji Jezusovi tudi — a tolaži jih eno: Jezus več ne trpi . . . Se sicer zgroze, ko sulica prebode njegovo stran in priteče iz nje kri in voda . . . A Jezus ne čuti ostrine orožja. Pot v srce Gospodovo je sedaj odprta . . .

Razpelo je gotovo — sedaj ima telo vseh pet glavnih ran. Manjših je gotovo na stotine — a ne bole več. Drama velikega petka je končana — zmagal je glavni Junak s tem, da je podlegel.

Duša moja, poklekni k nogam Marije; naj ti Ona, ki je stala svojemu Sinu ob strani do zadnjega njegovega diha, izprosi srečno smrt; smrt v milosti božji; smrt v navzočnosti Sv. Družine.

Šolska sestra.

Boljše je držati se Boga v molitvi in upanju, kakor meniti se za zunanje stvari, čeprav so koristne.

*

Kdor krši zapoved molitve, bo tudi v drugih rečeh Bogu nezvest in tako padal iz greha v greh.

*

Greh, ki se ga človek ne kesa, je za smrt. In če bi za grešnika s takim grehom prosil svetnik, bi ne bil uslišan.

ZDRAVE MISLI O BOLEZNIH

HOČEŠ li biti ozdravljen? vpraša Gospod 38 letnega bolnika ob kopeli Betzajdi. Vprašanje se zdi tako nepotrebno, kakor ono, ki ga stavi slepcu iz Jerihe: "Kaj hočeš, da naj ti storim?" In vendar vemo, da Gospod ni nič nepotrebne govornil in vpraševal. Če denes povdarek na besedo: hočeš?, dobi vprašanje globok pomen. Tako je menda tudi umeval stvar bolnik ob Betzajdi, zakaj takoj pripoveduje, kaj vse je bil storil, da bi zadobil zdravje in zakaj ni mogel več storiti, kakor bi hotel reči: najboljšo voljo imam in sem to svoje tudi storil, da bi zadobil ljubo zdravje.

Ali ima volja kaj opraviti z boleznijo in ozdravljenjem? Ali je kdo, ki bi hotel biti bolan? Ali je kak bolnik, ki ne bi bil rad zdrav? — Razločevati je pač treba med voljo in voljo. Močna, trdna volja premore tudi zastran tega več nego se navadno misli.

Zdrava volja more preprečiti in potlačiti bolezni, more ozdravljenje pospešiti, more in mora ostati vladarica tudi, kadar trka bolezen na vrata. Običajna napaka je, žal, ta, da volja pri prihodu bolezni prva sramotno zbeži, najprej naleze bolezen.

Kakor znano so tudi taki bolniki, ki si le domišljajo, da so bolni. Pri takih je le en način zdravljenja mogoč: bolno voljo, ki hoče po sili bolezen, je treba s poštenim delom prestrojiti v zdravo voljo, ki hoče zdravje.

Kaj naj rečemo o bolezni, ki se dandanašnji tako silno širi, o nervoznosti, o živčni bolezni? Gotovo so pomilovanja

vredni taki bolniki, tudi sami niso vselej krivi svoje živčne bolezni. Ali, ne da bi jim delali krivico, trdimo, da bi bili mogli premnogi z odločno voljo zlo potlačiti ali vsaj omejiti. Dostikrat se ima to za slabost telesa ali živcev, kar je pravzaprav slabost duše in volje. Zdrava, odločna volja, pametno, ne prenapeto delo prinese največ polajšanja na živcih bolnim siromakom.

Najbolj nestrpni bolniki navadno niso tisti, ki imajo kako hudo bolezen, marveč tisti, pri katerih kaj malega ni v redu. Take malenkostne neugodnosti se najlažje odpravijo, ako se človek ne zmeni za nje. Prvi hip se nekam čudno čuje sodba nekega zdravnika, ki je dejal: da se človek res dobro počuti, treba, da ima kako majhno, lahko bolezen. Pa mora že res tako biti. Veliki svetnik Francišek Saleški spričuje sam o sebi: nikdar pa ne smejo take malenkostne bolezni motiti hišnega reda, ovirati spolnjevanja stanovskih dolžnosti, zagreniti skupnega življenja.

Zlato pravilo v bolezni ti bodi: ne prezgodaj, pa tudi prepozno se ji ne vdaj! Če pokličeš zdravnika, slušaj njegga, kdaj treba pustiti delo ali službo, prestaviti svoj glavni stan v bolniško sobo. Ko bi se silil z delom do popolne onemoglosti, s tem bi ne kazal odločne volje, marveč trmoglavost, bi slabo gospodaril z dragocenimi zakladi. Če ti tudi vse moči odpovedo v bolezni, vsi udje obnemorejo, če padejo pred sovražno silo tudi vse zunanje utrdbe, glavna trdnjava v sredi države ti mora ostati, volja ti mora ostati vladarica.

Vsaka huda bolezen je nekako vojno stanje. Treba sovražnika premagati in odpoditi, ali če že to ni mogoče, napraviti ga za zaveznika, prijatelja. Prvo in drugo pa zmore le odločna volja v zvezi

z zdravnikom. Človek večidel svoje moči precenjuje, svojo moč v trpljenju pa podcenjuje navadno. Seveda telesna bolezen več ali manj tudi dušne moči oslabi. Toliko samostojnosti pa ima vendar duša, da more ostati zdrava tudi v bolnem telesu. Če nje lastna moč ne zadostuje, jo mora okrepiti z nadnaravnimi pripomočki.

Kadar te nenadoma napade kaka huda bolezen, je napočila za te važna resna ura. Ne trati tedaj časa s tem, da bi si skušal sam ali po drugih dopovedati, češ, saj ne bo tako hudo, ali bi zdihoval in tožil. Tvoja volja mora prevzeti tedaj vrhovno poveljstvo, mirno in odločno mora ukreniti, kar zahteva resnost položaja. Če ti je bolezen tudi voljo že popolnoma oslabila, potem slušaj nasvet kakega razumnega človeka, pred vsem seveda zdravnika.

Če je v bolezni tvoja volja ostala zdrava, bo imela najprej dosti opravka z ureditvijo časnih zadev, pri tem pa naj ne zabi najvažnejšega: brez odlašanja naj predstavi naravni pojav bolezni na sveto polje vere, žive vere v Boga, službe božje. Prvo ti bodi, ko se v svoji hudi bolezni nekoliko zbereš: pogled k Bogu, ponižna molitev za njegov blagoslov, za moč v trpljenju, za ljubo zdravlje, ali za milost srečne smrti, če je tako božja volja. Dokler si bolan, skrbi ne prestando za to, da bodo tvoje bolečine, da bo vse trpljenje žrtev, pravna, hvalna zahvalna žrtev; svoje bolno telo "prinašaj Bogu v živ, svet, dopadljiv dar," (Rim. 12, 1.) "poveljuj Boga v svojem umrljivem telesu" (I. Kor. 6, 20.) tudi v bolezni.

Zavedaj se dalje v bolezni, da si ud Kristusov (I. Kor. 6, 15.), veruj in vedi, da je tvoje trpljenje v zvezi, ali da ga vsaj moreš spraviti v milostipolno zvezo

s Kristusovim trpljenjem. Kako blagodejno bo vplivala ta zavest na tvoje srce! Mož bolečin bo stal potem pred tvojim duhovnim očesom z milim povabilom: hodi za menoj, s svojim križem, za menoj, s križem obloženim! Ne boš več sam v svoji bolezni, tovariša boš imel v trpljenju, vodnika, tolažnika. V Kristusovem trpljenju boš posvečeval svoje trpljenje; zgled njegov ti bo v pomoč, da ne boš omagal, v sv. obhajilu pa boš zapečatil vzajemnost v trpljenju in ljubezni z božjim Zveličarjem.

Ne misli pa, če tako ravnaš, da boš s tem bolezen že odslovil; bolezen bo vkljub vsemu ostala bolezen, oslabila ti bo telesne in dušne moči. Pač pa boš s tem dosegel, da ti bolezen ne bo stala nasproti kot nespravljliva sovražnica, ne boš ječal pod trdo pestjo kot suženj. Tvoja duša se bo pobotala z njo, tvoja volja se bo združila in delala z njo; počasi si bo napravilo pot k tebi spoznanje: bolezen ni zgolj zlo, ima tudi to in ono dobro na sebi.

Žal, da navadno ljudje kar nič ne upoštevajo solnčne strani bolezni. In vendar ima tudi bolezen poleg temne tudi svojo svetlo stran. Ne veruješ? Koliko takih, ki so bili na krivih potih, je privedla kaka huda bolezen zopet na pravo pot! Kolikokrat je že pripomogla popolnoma zagrešenemu življenju morda zadnji hip k srečnemu zaključku! Dandanašnji človeku, dokler je zdrav, navadno vedno nedostaja časa zlasti za duhovno življenje. V bolezni je časa dosti, še preveč. Iz svetnega hrupa te prestavi bolezen v tiho samoto, ki je tako pripravna človeka Bogu približati. Kdor vse to premisli, zlasti če to sam skusi, bo tudi za bolezen hvaležen Bogu, hvaležen za vse milosti, ki so ga obiskale v spremstvu bolezni.

“Najhujše mi je to, da ne morem nič delati v bolezni” — koliko bolnikov tako toži! Zdihtovanje stvari ne predrugači; najbolj modro ravna bolnik, če vkljub bolezni in v bolezni vendarle še dela, kolikor pač more, če si zna dobiti tudi v bolezni svoj delokrog, naj bo tudi še tako majhen. Občudovanja vredno je, koliko premore trdna volja s prav neznatnimi telesnimi močmi. V bolezni moraš biti pač iznajdljiv. Če ti odpove desna roka, poskusi z levico; če je glava slaba, so znabiti roke še za rabo, če telo, je morda duh še čil. Če nisi vstanu več z glavo delati, moreš še vsaj moliti; če ne moreš več izvrševati svojega rokodelstva, moreš otroke varovati, če ne več gospodinjiti, kaj malega zašiti ali kaj podobnega. Vsako delo, naj bo še tako neznatno, je sveža sapa v bolezni, je zdravilo, krajša čas, dviga samozavest, krepi in vadi voljo.

Če je pa bolezen tako huda, da ne moreš ne misliti, ne moliti, potem prenašaj potrpežljivo svoje bolečine; že to samo na sebi je žrtev, je veliko delo, ki mu daje svojo vrednost in zasluženje Kristusovo trpljenje. Bolj dopadeš Bogu, pravi sv. Krizostom, ako se v bolezni vdaš v božjo voljo, kakor če bi zdrav opravil še toliko dobrih del.

“V cerkev ne morem, po službi božji se mi toži,” zdihtuje marsikateri bolnik. Res je to hudo, toda tudi temu je možno odpomoči. “Pride ura, je govoril Jezus samarijski ženi, ko ne boste ne na tej gori, ne v Jeruzalemu molili Očeta; pride ura, ko bodo, kateri prav molijo, Očeta molili v duhu in v resnici.” (Jan. 4, 21, 23.) Taka služba božja je mogoča tudi v bolniški izbi.

Ni težko spoznati, kdo dobro trpi v bolezni, kdo slabo. Ako je bolnik tih, miren, prijazen, je le-to žlahten sad do-

brega trpljenja. Če je pa osoren, razdražljiv, čmeren, poln raznih zahtev, tedaj je pač slab učenec šole trpljenja. Prav nizkotna sebičnost je to, če meni bolnik, da ima radi svoje bolezni neka predpravico svoje domače mučiti, jih čez potrebo obteževati, kakor bi se hotel nad njimi znositi za svojo bridko usodo. Kdor hoče, da bo njegovo trpljenje v bolezni res krščansko trpljenje, se mora oprostiti te sebičnosti, siliti se mora, da je prijazen, dober do svojih domačih. Seveda to ni lahka stvar, zlasti spočetka ne. En sam nasmehljaj ga stane morda veliko premagovanja. Močna volja vse zmore, tudi to; s silo potlači bridke tožbe, osorne besede, ki jih vabi jo na jezik hude bolečine. Tako junaško premagovanje rodi krasne sadove. Krščanska ljubezen začne počasi širiti takemu bolniku od boli stiskano srce; sam pomoči potreben, brez tolažbe in veselja, misli na to, kako bi drugim napravil veselje, jim prinesel pomoč in tolažbo, kako bi bolezen spremenil v dobrodelnost, bol v ljubezen. To je taborška višina v trpljenju, višek, ki ga doseže krščansko trpljenje v bolezni — blager mu — takemu trpinu!

Ni potemtakem res, da ne bi mogel bolnik ničesar delati, nič koristiti. Celo odlično socialno poslanstvo vrši bolnik. Za trpeče človeštvo stori namreč lahko več, nego zdrav človek. Zakaj? Zato, ker sam trpi, ker podeli ravno njegovo trpljenje tudi majhnemu daru od njegove strani večjo vrednost, eni sami dobri besedi prijazniši sprejem, nasvetu večjo moč, svarilu krepkejši povdarek, tolaživni besedi večjo sladkost. Najdragoceniši pa je dober zgled, ki ga zapusti, zgled prave krščanskega trpljenja. Leta in leta črpa družina potem iz te zapuščine dobrega zgleda. Tvoj

vzglede jih vzdržuje, da ne omagajo, tvoja ljubezen drugim trpečim ogreva, mehča, razširja srce.

Nič ni človeku v večjo čast, piše sv. Krizostom, kakor potrpežljivo vstrajanje v hudih telesnih bolečinah. Zakaj, kakor je potrpežljivost prva med čednostmi in zasluži najlepši častni venec, tako je prav ta vrsta potrpežljivosti med vsemi najlepša. Nič ni namreč težje prenašati nego telesno bolezen.

B. R.

NEPRIJETEN DOGODEK IN DOBER NAUK

JAZ mislim, da bi tega ne pisal za javnost, če bi ne bil dober nauk bolj potreben kot popis neprijetnega dogodka. Ker pa nauk izvira iz dogodka, naj bo tudi ta popis.

Bilo je na sveti večer lanskega leta, torej še ne bo dva meseca, ko boste te vrstice čitali. Lemontski frančiškani smo se že dan poprej ali vsaj tisto popoldne razkropili na vse strani. Povsod imajo za Božič veliko spovedovanja, pa morajo klicati na pomoč.

Tudi v sosednji naselbini Summit in Argo gremo ob takih prilikah pomagat. V obeh naselbinah pride k spovedi cel Babilon narodov, med njimi tudi Slovenci. Zato radi kličejo nas iz Lemonta, ki skušamo biti ob takih prilikah sami nekoliko "babilonski". Če ne gre gladko v enem jeziku, se pa drugega opri-memo, pa se opravi.

Torej tisti božični večer sem bil jaz poslan na spovedovanje v Summit, naš veliki predstojnik, pater komisar, je pa spovedoval v sosednjem Argu. Tja sva že prišla, ampak med sedenjem v spo-

vednici so se naredila taka pota, da jih ne bom opisoval. Če napnete svoj spomin, se boste morda domislili. Saj je bila menda vsa "kontra" taka kot je bilo tu okoli nas.

Ko sem okoli desetih ponoči prišel iz spovednice, je nastalo vprašanje, kako priti domov. Najprej me je mislil ondotni župnik, Father Fuerst, odpeljati s svojim avtom. Pa ko je gledal ven na cesto, se je začel praskati za ušesi. Prav nič mu nisem zameril. Vsak je imel tisti večer avto rajši pod streho kot na ledeni cesti. Zraven je pa naletavalo tisto tako zapeljivo "babje pšeno".

Domislila sva se, da ima naš komisar v sosednjem Argu s seboj svoj avto. Gotovo je tudi on že opravil v spovednici in se bo zdajle odpravljal proti domu. Ne bo mu dosti od rok, zakaj ne bi on tudi mene vzel?

Sklenjeno in narejeno. Malo sem počakal in komisar je prišel pome. Prva težka naloga je bila kako priti iz župnišča na avto. Kamor sem stopil, je bilo vse ledeno. Župnik je gledal za mano od vrat in mi dajal korajžo. Nazadnje sem se res srečno pretipal do avta in se vsedel vanj. Prav oddahnil sem se.

Pa ne za dolgo! Ta presneti avto je tako čudno zaplesal, pa čeprav je naš komisar voznik, da mu komaj najdete par! Sapa mi je zastala. In potem — kolikokrat še! Komaj deset milj na uro sva lezla naprej, pa avto kar ni hotel ostate na svojem mestu, kot bi se spodobilo na tako široki cesti. Moj voznik je ugibal po tihem, pa tudi na glas, če se bo dalo zlezti v Argu pod mostom zopet na plano. Saj je ob takih prilikah posebno nevarno, če se moraš voziti malo navzdol, potem pa spet navkreber...

Vendar sva to še dosti srečno opravila. Lezla sva naprej kakor na trnju —

no, to smem reči le sam zase, za komisarjeve občutke ne morem odgovarjati — in končno priplesal ado 95. ceste. Tam je bila pot kakor zagozdena. Cela vrsta avtomobilov se je bilo ustavilo, da nisi mogel ne naprej ne nazaj. Ljudje so jih rinili z rokami, drugi z gasolinom — le počasi je šlo. Polagoma se je cesta spet odprla in že sva bila prepričana, da bova kmalu brez nesreče doma.

Res sva bila že blizu Doma sv. Jožefa za stare ljudi, ko se je zgodilo — o, groza! Kakor bi odrezal, se je avto odtrgal od ceste in šinil — v brezdno! Da, prav tako je bilo podobno. Še zdaj vidim, kako je tisto brezdno zijalo pred nama. Ali naj vam povem, kaj sem mislil tisti trenutek? Bom rajši prihranil za konec...

Torej po vseh postavah bi bil moral avto biti v brezdnu, pa tudi jaz in p. komisar ž njim. Zdaj se pa čudite ali ne, nič takega se ni zgodilo. Kaj je prišlo vmes, jaz ne vem povedati. Le to vem, da smo obstali kakor vkopani — tik ob brezdnu. Avto je pa bil obrnjen nazaj proti Argu — in nič drugega! Ko sem vso reč pregledal in premislil, sem si moral priznati, da sem še živ in da mi sploh nič hudega ni. Tudi komisarju ne, pa celo avtu ne — kdo bi si bil kaj takega mislil?

Kako v nevarnem položaju sva vseeno bila, se je dalo spoznati iz druge okolnosti. Ko sva obsedela kot pribita v avtomobilu in skušala dognati, kaj se je z nama zgodilo, sva opazila, da so se na cesti nad nama ustavljali avtomobilisti, izstopali in pomilovalno gledali na naju v dolini. Menda so tuhtali, kako bi se nam dalo pomagati. Seveda sva jim bila hvaležna, pa bilo je zdaj tudi čas pokazati, da kake posebne pomoči ne potrebujeva. Vsaj midva osebno ne,

avtomobil pa bo že počakal, da se ga kdo usmili z večjo priprego, zakaj kar na lepem se gotovo ne bo dal spraviti iz doline. Zlezla sva torej iz njega in se postavila na noge. Kaj pa zdaj?

Ni kazalo drugega kot iti peš. Ali boš prosil koga za vožnjo, ko je bilo vse tako negotovo? Meni je šinila tolažilna misel v glavo, da do častitih sester pri sv. Jožefu ni več tako daleč. Do tja jo bom že primahal. Komisar je pa imel na nogah čevlje za sneg, zato se je takoj odločil, da pojde naravnost domov. Jaz nisem imel tako zavarovanih nog, pa je bila tudi tista zadnja hoja dosti nepripravna. Deževalo je, cesta pokrita z ledom in lužami vmes. Prikopal sem se do dolge cementne steze, ki vodi od ceste navzgor proti Domu sv. Jožefa. Seveda nič ne verjamete, če vam povem, da je bila tisto noč ta steza skoraj brez vsakega konca. Le zakaj niste bili takrat zraven, pa bi sami videli. Če bi ne bilo verige ob tisti stezi, kdo ve, kako bi se mi bilo godilo. Tako sem se pa prijel za to varnostno napravo in se vlekel navzgor prav kakor kakšen — oprostite! — častitljiv starček! Ha, če se tem besedam smeje kakšen "častitljiv mladenič", naj bo lepo povabljen na tako pot ob kaki drugi podobni priliki!!!

Zdaj gre moja zgodba hitro proti koncu. Sam zase sem jo smatral za končano, kakor hitro so mi častite sestre dale — suhe nogavice! Hvala jim in Bog plačaj! Ura je bila že blizu enajstih, vedel sem pa, da mi je določeno imeti malo više, namreč na gričku Assisi, polnočnico. Torej sem jo kar mahnil navkreber in povem vam, da spet ni bila lahka pot. Ko sem stopal po snegu navzgor, mi je prihajalo na misel, kako mi je ob ločitvi p. komisar naročal: Pazite, da se ne prehladite. Kako boš pazil,

sem si mislil. Vendar je kazalo, da ne bo nič hudega, zato sem brez posebnih težav tudi drugo in tretjo sveto mašo naslednje jutro opravil v cerkvi čč. sester. P. komisar je pa moral še tisti večer nazaj k sv. Jožefu za polnočnico, drugo jutro pa še kam drugam. Nekaj dni po Božiču me je pa res prišlo prehlajenje in nič prijetno ni bilo. Sreča v nesreči je bila, da smo imeli tiste dni doma našega "večnega popotnika" brata Antonina. Prav lepo mi je stregel, samo to mi je že malo presedalo, ko je venomer trobil, na moja ušesa, da naj se zdravim z — lemontskim medom... Nagajiv je včasih ta človek!

Če še to povem, da je drugi dan odrajal p. Marcel z našim truckom na mesto sreče v nesreči in privlekel domov izgubljeni avto, je ta zgodba zares končana.

Ni pa še končan dober nauk, ki sem ga napovedal. Ta nauk je pa tak:

Če me vprašate, kaj sem mislil tisti hip, ko je avto smuknil v dolino, naj vam naravnost povem, da nisem — nič mislil. Saj ni bilo niti časa. Naročajo nam, da v smrtni nevarnosti hitro hitro obudimo kesanje. To je lepo naročilo. Ampak kako boš, ko taka reč tako nenadoma pride, da te vsega zmeša! Misel na večnost je nad vse potrebna reč, ampak če jo boš odlašal na take trenutke, bo tudi takrat težko prišla. Zato je res najbolje povedal Tisti, ki je rekel: Bodite ZMEROM pripravljeni, ker ne veste ne ure ne dneva... Kesanje nad grehi, misel na večnost, ljubezen do Boga — te reči naj bodo v naših mislih ZMEROM, posebno pa takrat, ko imamo zanje čas!

P. John K. Ferlin

NIMAM ČASA!

NI ga morda izgovora, ki bi tako naglo prišel preko naših ustnic kakor izgovor: Nimam časa. Če se nam ne ljubi moliti pravimo hitro: Nimam časa, čeprav bi morda lažje rekli, da smo le leni za molitev. Če nas kdo prosi za kako uslugo, ki nam je neprijetna, se hitro izgovorimo: Nimam časa, čeprav večkrat to ni res, in bi čas imeli, in čeprav morda usluge nočemo napraviti le zato, ker nama oseba ni simpatična itd.

Dobe se pa tudi ljudje, ki imajo vedno čas, kadarkoli jih prosiš za kako uslugo. Pomagajo radi, kakor da bi pod milim Bogom ne imeli drugega dela. Nobena poteza na obrazu ne izdaja, da imajo tudi oni svoje skrbi, in da le z železno voljo krote svoje živce. In pogosto so to ljudje, ki imajo največ lastnih skrbi. Dobro namreč vedo, kako je človeku pri srcu, če mora koga prositi za uslugo, in mu pri tem prošnja že skoro na ustnicah zmrzne.

Trojne vrste ljudi srečavamo v življenju, kadar jih prosimo za kako pomoč ali uslugo. Eni nimajo časa. Morebiti ga res nimajo. Morda pa uporabljajo ta izgovor samo zato, da prikrijejo pravi vzrok odklonitve. Pa tega ne store vsi enako. Eni store to kratko in trdo, drugi pa grenki prašek ovijejo s sladko besedo, iz katere pa vendar čutiš besedico: ne.

Drugi pomagajo, toda z grenkosladkim obrazom in pri tem dajo jasno razumeti, kako silno se za nas žrtvujejo, in koliko pri tem dajo jasno razumeti, kako silno se za nas žrtvujejo, in koliko hvaležnost smo jim dolžni. Takih uslug nismo veseli, sprejememo jih pač, ker si drugače ne moremo pomagati in so kon-

čno vendar v primeri z drugimi neprijetnostmi manjše zlo. Istočasno pa v srcu delamo trdni sklep: Dobro bom premislil(a), in biti bo morala že skrajna sila, predno tu zopet potrkam za pomoč.

Tretji pa smatrajo to kot nekaj samoposebi umevnega, da nam pomagajo. Zdi se, da ne poznajo večjega veselja, kakor lajšati tuje gorje. Morda smo se komaj upali izraziti svojo prošnjo, toda na pol pota so nam že prišli naproti in so skoor nevoljni, da radi take malenkosti delamo toliko šuma. In nazadnje se človeku samemu zdi, da gre v resnici le za malenkost.

V katero vrsto spadaš ti? Ali bolje povedano: V katero vrsto nameravaš v bodoče spadati? Skrbi, da boš pripadal zadnji!

Ne govori: Nimam časa! Če kdo dvigne k tebi proseče oko in ti želi potožiti svojo tajno bol. Poglej najprej dobro, če res nimaš časa za trpečega brata ali sestro. In če bi tudi ne mogel pomagati, reci mu vsaj dobro besedo, ki bo pričevala o tvojem usmiljenem srcu.

Ne govori: Nimam časa! Če veš, da kje kak bolnik hrepeni po tvojem obisku in mu z malo žrtvijo lahko olajšaš njegovo gorje.

Ne govori: Nimam časa! Če moreš komu napraviti veselje, ali komu storiti malo uslugo, ali če moreš solzno oko svojega bližnjega spremeniti, da zopet postane radostno in polno poguma.

Ne govori: Nimam časa! Če te vest in tvoj angelj varih opominjata, da bi bil čas moliti, iti k spovedi ali k maši, kajti vedi, da bosta onadva nekoč pričala, če je res ali ni res, da nisi imel časa.

Le če pride nad te skušnjava ali te hoče kdorkoli zapeljati na stranpot in v greh, tedaj reci odločno in pogumno in neomajno: Nimam časa!

IZRABI ZLO SEBI V PRID

MNOGO, premnogo zla in nezadovoljnosti na svetu prihaja od tod, ker toliko ljudi ne mara biti to, kar so in kar bodo bržkone morali ostati. Tu nimam pred očmi socialne gmotne bede, v kateri se kdo nahaja, glede te se naj vsakdo trudi po možnosti in s pravičnimi sredstvi isto izboljšati in kdorkoli pri tem komu pomaga stori v resnici dobro delo. Pa tu hočem govoriti o dejstvu, da so nešteti nezadovoljni s svojo življenjsko nalogo, nešteti iz vseh stanov in poklicev. Hlapec bi bil rad gospodar in gospodar zopet ni zadovoljen in bi rad bil kaj več, ali kaj drugega. Za premnoge bi bilo v resnici dobro, če bi mogli menjati svoj zgrešeni poklic, toda za pretežno večino vseh teh nezadovoljnih je in ostane najvišja življenjska modrost, da se nauče izrabiti zlo ali nesrečo v kateri živijo v svoj prid.

Toda kako naj to storim? Čisto lahko je to. Pri vsakem svojem delu se spominjaj, da je božja previdnost službe in delo razdelila in je vsako zvesto in vestno izvršeno delo, ki ga človek opravi iz ljubezni do Boga v blagor bližnjega delo bogoslužja. Delo mora biti različno razdeljeno, ker so tudi potrebe različne. Popolne enakosti dela na svetu ni mogoče doseči, gotovo pa je, da so vsi, ki delajo zvesto in pošteno, enako spoštovanja vredni. Minister ali cestni pometlač oba, opravljata delo, različno delo, pa vendar oba opravljata enako bogoslužje, če le vestno vršita svojo dolžnost. Delokrog poveljnika ladje je morje, neizmerno velika posoda vode, katere robovi so posamezni deli zemlje. Toda škaf z vodo pred katerim od jutra do ve-

čera stoji pridna perica ni pred Bogom nič manj vreden delokrog. Kmet seje seme v zemeljske brazde, in učitelj polaga semena v otroške duše, Bog bo obojema dejal: Pridi dobri in vesti hlapec, ako le vestno vršita svojo službo. Sodnik zatira in se bori proti moraličnemu, nravnemu zlu, zdravnik uničuje škodljive bolezenske kali v človeku in cestni pometlač odstranjuje s cest smeti, ki so jih povzročili ljudje, ali ne zaslužijo vsi trije enako spoštovanje in čast, ako le vrše vestno svoje delo?

Služba in delo je pač različno. Vsakdo naj bi vršil svoje delo kot božji in človeški uslužbenec in naj bi spoštoval delo svojega bližnjega brez ozira na to, ali je višji ali nižji od njega. Pred Bogom vse te razlike med višjimi in nižjimi nič ne veljajo. Čisto vseeno je, ali kak človek spada v tisto vrsto ljudi, ki imajo predsodbo ali pa je nimajo, ni pa vseeno koliko vestnosti kaže v svojem delu in kako istega izvršuje.

Po tej vestnosti našega dela na zemlji se bo ravnala velikost naših zaslug pri Bogu v nebesih. Kdor je tu doli pokazal, da je zvest v malem, bo tam gori čez veliko postavljen. V čem bo to "veliko" obstojalo, tega ne moremo vedeti. Gotovo pa je, da bo to božje povišanje, če smemo rabiti ta zemeljski izraz, obsegalo poleg gledanja božjega tudi vso našo blaženost v nebesih.

Mi ljudje pogosto hrepenimo po velikopoteznosti v našem življenju. Pa to je dano le neznatnemu številu ljudi. Je pa tudi velikopoteznost v malem, ki obstoji v brezpogojni in trajni zvestobi tudi do najbolj neznatnih in najmanj uvaževanih dolžnosti, ki nam jih nalaga delo in poklic.

P. A. T.

VOJSKA UČITELJICA

ALI je mogoče? More li tudi vojska podučevati krščanski nauk?! Mislili smo, da vojska vse kaj drugega dela. Krščanski nauk uče v šoli in cerkvi gg. duhovniki; toda vojska? — Tudi ona uči, lahko mi veruješ dragi bravec, verske resnice, in sicer zelo važna poglavja sv. vere. Učenje pa dela marsikateremu preglavice in težave, ne zaradi tega ker v starosti peša in slabi spomin, ampak zato ker se takemu učenju upirata glava in srce. Vojska je že zdavnaj vsem čez glavo zrastle. Prav vsled tega je razmišljanje verskih resnic tako težko in za marsikatero dušo ostane sedanja vojna brez sadu.

Ne daj in ne pusti, da bi te preslepila hudobija vojske.

Kaj s tem mislim, boš kmalu razumel. — Groza nas obide, če se spomnimo na vse zlo, katero nam je prinesla vojska. Pomisli samo, kaj je storila že v tvojem domačem kraju! Ali more kdo prešteti vse kroglice, ki so bile izstreljene v teku let in zadale toliko pekočih ran in uničile toliko mladih življenj? Ali more kod naštetih vse kletvine in laži, vsa obrekovanja in opravljanja, vse grehe skoposti, jeze in sovraštva, vse umore in krvoločnosti, pohujšanja vsake vrste, grehe strasti in poželjivosti. Lahko rečemo: "Ne dajo se prešteti, kakor se ne more sešteti pesek na obalah morja." —

Vse to bi pa še razumeli, ako bi se vršilo v poganskih deželah, kjer ne razsvetljuje ljudi luč sv. vere, ki jo je prižgal Kristus Gospod. Toda pri nas, kjer se sveti s tisočerih zvonikov križ, sv.

znamenje odrešenja, pri nas, kjer molijo vsaki dan milijoni: "Oče naš, kate-ri si v nebesih"!! Ali moreš to umeti?

Meni se ne vzbujajo nikaki pomisleki pri vprašanju: "Ali moreš to umeti?" Toda pridejo ljudje in vprašujejo: "Ali moreš to umeti?" — pridejo in vprašujejo polni hinavščine; zakaj temu vprašanju pristavijo: "Slabo se je izkazala vera in čednost, — nikar se nanjo ne zanašaj, — zato proč ž njo!" — In ako ne izgovarjajo takih bogokletstev in zasramovanja ljudi, govoti tako — oprosti mi — tvoje lastno srce. Vsaj včasih bi rado tako govorilo, ker je razdvojila hudobija vojske marsikatero srce; "zakaj naj bi se samo trudilo za Boga in čednost, zakaj naj bi se samo vstavljalo duhu časa?" —

Toda poslušaj in čudi se! Hudobiji vojske se prav nič ne čudim. Boli me zelo, toda, Bogu bodi hvala, pameti mi še ni vzela.

V Zgodbah sv. pisma smo se učili še veliko bolj žalostne reči. Kdo se ne spominja, kako so se angelji v nebesih dvignili zoper samega Boga, kako so prvi starši prestopili vkljub vsem milostim, ki so jih prejeli od svojega Stvarnika, njegove zapovedi in so bili vzrok vsega gorja, ki vlada na zemlji?! Kdo ne ve, kako je izdal Judež v roke sovražnikov svojega božjega Učenika, ki ga je spremljal po njegovih potih, gledal čudeže, ki jih je delal in poslušal njegove nauke!? Hude preizkušnje naše vere so ti dogodki, hujše kakor cela svetovna vojska.

Pa naj mi kdo pove, ali je bil Bog zadovoljo teh pregreh njegovih stvari pah-njen z mogočnega svojega prestola, je li kaj zgubil na svojem veličastvu, je li bila njegova mogočnost ponižana, njegova visokost otemnjena? Nikakor ne!

Toda najbolj žalostno in strašno pri vsem tem je dejstvo, da so pametna bitja, tako vzvišena in z milostmi obdarovana kakor so angeljski kori, zlorabila svojo prosto vojno in se smrtno pregrešila.

Isto velja tudi o grehu prvih staršev in o izdajstvu Judeža. Vkljub tem grehom nebo in zemlja še vedno oznanjujeta slavo božjo, Kristus je še vedno vse-mogočni Bog, ki je od mrtvih vstal, šel v nebesa, kjer sedi na desnici svojega Očeta, in njemu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji. Ne Judež, ne Adam in Eva, ne Lucifer niso mogli vzeti dobrega imena veri in čednosti. Luciferju stoje nasproti trume angeljev, ki so ostale zveste svojemu Stvarniku, grešnemu Adamu stoje nasproti Adam, ki se je 900 let pokoril in ž njim vred cela vrsta dobrih in plemenitih njegovih potomcev, Judežu stoje nasproti enajsteri zvesti apostoli, da ne omenim milijonov sv. mož in žen, ki so do današnjega dne že prejeli krono večnega življenja. Da, Bog še biva in čednost še obstoja, čeravno tira v pogubo hudobija samo sebe in druge.

Ali ne boš iz vsega tega spoznal, da nas svetovna vojska s svojo hudobijo veliko uči? Ljudje, ki so to vojsko zanetili, ki jo od dne do dne podaljšujejo, niso, da kratko omenim samo možje, ki javno nasprotujejo miru, ampak tudi vsi tisti, ki grdo preklinjajo, sovražijo svojega bližnjega, vsi mali in veliki skopuhi, ki nosijo v svojih prsih kamen namestu srca, nešteti nesramneži obojega spola, ki padajo vedno in vedno v nove strasti in pregrehe, skrunijo samega sebe, uničujejo nedolžnost drugih in lomijo zakonsko zvestobo. Vsi ti in ž njimi vred še nešteto drugih izzivajo Gospoda Boga k maščevanju. Glej, ti ljudje

imajo prosto voljo, kakor jo je imel Lucifer in lahko bi premagali svojo neukročeno ničemernost in ošabnost; drugi so podobni Adamu in Evi s svojo nespametno poželjivostjo; tretji, ki so vzrok vojske, so ljudje, ki niso zadovoljni s svojim denarjem, kakor ni bil zadovoljen nesrečni Judež, ampak hočejo vedno več imeti, vedno več. Da kratko povem: kar je najbolj žalostnega in strašnega v vsej hudobiji vojske je resnica, da more samo človek, ki ima razum in pamet, zlorabiti svojo prosto voljo.

Pa pridejo ljudje, ki se imajo za posebno modre; farizejsko se vsedejo na sodni prestol, sodijo našo sv. vero in krščansko čednost ter kličejo svetu: "Vera in čednost še vojske niste mogli preprečiti, tako velike in grozovite vojske; dokazali ste, da niste več za sedanje človeštvo — torej proč ž njima!"

Kaj naj odgovorimo na take besede, ki se vzbujajo mogoče tudi v tvojem srcu? Najprej bodi povedano, da ljudje, ki tako sodijo, se še nikdar niso učili Zgodeb sv. pisma, ali pa so jih že popolnoma pozabili. Marljiv šolski otrok je pametnejši kot vsi taki modrijani. — Vsi oni, ki so na katerikoli način vzrok svetovne vojske, niso niti po imenu kristjani, kaj še le po duhu in resnici. Ali mogoče kdo misli, da naša vera in služba božja, desetere božje in petere cerkvene zapovedi, naši zakramenti in evangelijski sveti vzgajajo ljudi za požigavce, ki so zažgali ogenj sovraštva po celem svetu? Taka trditev bi bila prav tako nespametna, kakor če bi kdo rekel: "Solnce je vzrok, da je na visokem severu večni led in sneg!" — Vkljub neizmerni hudobiji vojske, gospoduje še vedno Stvarnik nad svojimi stvarmi, naaš vera ima še vedno isto ve-

ljavnost in resničnost kot nekdanj, deseter božje in petere cerkvene zapovedi še niso in ne bodo nikdar odpravljene. Akoravno je veliko lepih cerkva porušenih, ena, velika, katoliška Cerkev je še vedno na svetu, sv. zakramenti so še vedno tu in delijo ubogim, bolnim, potrtem, ranjenim, pohabljenim več božjega blagoslova in notranje tolažbe kakor kdajkoli. — Posebno si moramo zapomniti, da katoliški kristjani ne padajo iz neba kot angelji ali svetniki in kot bitja brez mesa in krvi, brez lakote in žeje, brez domovja in domovine, ampak kristjan je, dokler živi, ne prebivavec neba, temuč otrok zemlje, ki je "solzna dolina". Ako hoče, lahko tako dela kakor Lucifer, ali Adam in Eva, ali kakor je delal in ravnal nesrečni Judež. Lahko predrzno kliče: "Bog, ne bom ti služil, živel bom tako, kakor sam hočem." Posledic takega ravnanja pa ni potem Bog kriv, ki govori popolnoma drugače in govori dovolj jasno, ampak nesrečni človek sam. Hudobna volja, to je skrivnost vsega hudega!

Kaj sledi iz tega?

Obtožbo, ki jo širijo brezverni ljudje zaradi hudobije vojske zoper našo sv. vero, obrnem nanje in jih vprašam: "Kdo ste vi, ki tako govorite? Ali ne pripadate onim, ki so leta in leta z vsemi močmi delali zoper sv. vero, da ne bi pognala globokih korenin v srca ljudi in da bi v dušah polagoma zamrla? Javnost ste storili nekrščansko in brezversko, družino ste oskrunili in onečastili, mladino zastrupili, vstajo vedoma pospeševali, vse nižje nagone in strasti ljudi razpalili! Javno priznavate in se porogljivo smejete: "Naše delo je, da vera ne more pokazati svoje moči." Torej vi ste vzrok sedanjega gorja." G.

POMEN NEDELJE ZATE

"GLEJ, danes denem pred vaše oči blagoslov in prokletstvo" (5. Mojz. 11, 26). Tako je govoril Bog svojemu ljudstvu v Stari Zavezi. In kolikokrat stojimo pred odločitvijo, da volimo med blagoslovom in prokletstvom, ki nam ga prinaša posvečevanje ali onečaščenje nedelje in praznika.

Nedelja je last Boga. Pravzaprav je njegov vsak dan, vsak trenutek našega življenja. V svoji dobroti pa nam je dal šest dni na razpolago za naša zemeljska dela, samo enega pa je pridržal samemu sebi. Kaj zahteva od nas, da storimo ta edini dan? Po svoji Cerkvi zahteva strogo samo pol ure, da smo namreč s pobožnostjo pri sv. maši, to se pravi, da se sv. maše tudi z dušo udeležimo. Saj vemo, da je sv. maša molitev, in sicer izmed vseh največja. Je daritvena molitev, ki jo je Kristus na križu dopolnil in jo vsak dan na oltarju obnavlja. Zato se moramo, preden gremo k sv. maši, notranje zbrati in obuditi dober namen. N. pr. "Dobrotni Bog, to sveto mašo darujem Tebi v čast, meni v blagoslov, dušam v vicah v tolažbo!" — "S to sv. mašo Te hočem, o Bog, prositi te posebne milosti . . . se ti hočem zahvaliti za to posebno dobroto . . ." Nobena pristopna molitev brez kesanja! Mašnik moli "Confiteor" ali očitno spoved ter se v zavesti svoje krivde trka na prsa. Z odkritosrčnim kesanjem moramo tudi mi priznati svoje grehe. Čigar vest je s smrtnim grehom obtežena, se mora svojega dušnega stanja prestrašiti in skleniti: "Sv. spoved bom opravil, kakor hitro bo mogoče." Ni prav, ako je katoliški kristjan iz navade, pogosto-

krat pri sv. maši, pa mirno živi v smrt-nem grehu.

Nobenega darovanja brez darovanja samega sebe. Ko mašnik pri darovanju ogrne kelih, moramo tudi mi odgrniti svoje srce. Dvigniti se moramo iz vsakdanjosti, odtrgati se od vsega, kar nas veže na zemljo in se popolnoma darovati Bogu. "Gospod, zgodi se tvoja volja, ne moja!" — "Vse v čast božjo!" — "Vse zate, presv. Srce Jezusovo!" Vse težave in nadloge, vse želje in skrbi, vse križe in vsa dela poolžimo z mašnikom vred na daritveni oltar.

Pri vsaki sv. maši moramo moliti za žive, posebej še za domače in bolnike. "Odkar zmolim za svoje pri vsaki sv. maši en Očenaš, — tako je dejala neka hišna mati — se je vse na bolje obrnilo." — Nobenega povzdigovanja brez notranje obnovitve. Pri povzdigovanju nam vera pove: "Tam na oltarju ni več kruh in ni več vino, zato tudi ti ne smeš ostati vedno isti stari človek." Od sv. maše se moramo vračati na svoje domove vedno boljši: bolj krotki, ponižni, potrpežljivi, ljubeznivi, pokorni, čisti, zadovoljni, požrtvovalni, Bogu zvesti, močni, da bomo gospodovali nad svojimi slabostmi. — Pri vsaki sv. maši moramo moliti za verne duše, ki čakajo na našo pomoč in priprošnjo.

Nobenega svetega obhajila brez resničnega ali vsaj duhovnega obhajila! Vzor je: vsak kristjan, ki je pri sv. maši, naj bi bil tudi pri sv. obhajilu, kakor je to bila navada pri prvih kristjanih. Kako daleč smo še od tega vzora! Zato naj vsak prejme vsaj duhovno obhajilo. Biti pri sv. maši in na sv. obhajilo sploh ne misliti, ni vredno kristjana. Duhovno obhajilo je hrepenenje po Jezusu, hrepenenje biti eno z njim. Skleni, da boš res in sicer kmalu pristopil k mizi

Gospodovi, zakaj Jezus hoče biti naša hrana. — Zadnji blagoslov sprejmimo kleče, ali če to ni mogoče, vsaj z vsem notranjim spoštovanjem! Na koncu sv. maše čakajmo vsi na blagoslov, kakor so nekoč ljudje čakali božjega Zveličarja, dokler ni šel mimo in jih blagoslovil. Pripognimo koleno pri besedah zadnjega evangelija: "In Beseda je meso pastala in med nami prebivala", da izkažemo s tem dolžno čast učlovečenemu Sinu večnega Boga in ga molimo. Od oltarja in cerkve se poslovimo s kratko, a pomenljivo molitvico, z zadnjimi besedami sv. maše: "Deo gratias!" Bogu hvala za vse, za to sv. mašo.

Očetje in matere, ako bi bili vi sami kot starši in voditelji svojih družin s tem duhom pri sv. maši in bi naučili svoje otroke in služabnike, da bi se na ta način udeleževali presv. daritve, ali ne slutite, kako velik božji blagoslov bi se nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom razlival na vaše družine?!

Ostali del Gospodovega dneva naj bo posvečen odpočitku, miru, poštenemu razvedrilu, nikdar pa ne onečaščenju s hlapčevskimi deli in grehu. "Lastnina je sveta". To načelo velja v vsem omikanem svetu, je predpogoj socialnega reda. Toliko bolj je to načelo obvezno z ozirom na Boga. Kako kruto kršijo načelo in posegajo v božjo lastnino vsi, ki opravljajo brez predhodnega dovoljenja hlapčevska dela ob nedeljah.

S povečevanjem nedelje si človek utrjuje svoje duševno življenje in svoje razmerje do Boga. Človek ni stroj, ni rastlina, ni žival. Obdarovan je z razumom in prosto voljo, in kot tak odgovoren za vsako svoje dejanje. V sebi nosi nesmrtnega duha, ki bo nekoč večno blažen ali večno nesrečen, kakor bo že položil račun od svojega življenja. Za

to svojo dušo mora skrbeti še posebej ob nedeljah in praznikih. Res je, človek se mora vedno, tudi ob delavnikih, varovati vsakega greha. Toda to še ne zadostuje. Ob delavnikih je duša takorekoč zakopana v zemeljsko delo in svetne skrbi. Je kakor cvetlica v temi, kamor ne prodre svetloba solnca. Še živi, toda ne more se prav razviti. Ob nedeljah se mora duša približati svojemu Odrešeniku; pri sv. maši jo obseva solnce božje milosti, rosa njegovega nauka jo poživlja pri pridigi in krščanskem nauku. Ako ti je duša draga, posvečuj Gospodov dan! "Kaj človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?" (Mt. 16, 26.)

Gospodovi dnevi naj bodo dnevi posvečenja za dušo in dnevi počitka za telo. Ni prav, ako se dan počitka zlorablja s prenapetim športom, ki utrujemo telo še bolj utruiti. Ni prav, če se zlorablja dan posvečenja z grešnim uživanjem, ki onečasti svetost duše. Gospodov dan postane dan višjega posvečenja, ako prejmemo sv. zakramente. Ob nedeljah in praznikih naj vlada sveto veselje po vaših družinah. Matere, okrasite mize s cveticami, pustite naj vaši otroci pojejo in se igrajo, naj vaša srca in srca vaših dragih napolnjuje odkrita in neprisiljena radost! "Veselite se — nam kliče apostol (Fil. 4, 4.) — v Gospodu; zopet pravim: Veselite se!" Veselje v Gospodu je pravo solnce katoliškega nedeljskega praznovanja. Starši, nikdar ne pozabite naročila apostola narodov, ki pravi: "Hočem, da naj možje na vsakem kraju molijo, povzdigujoč čiste roke, brez srda in sumnosti; prav tako žene v dostojni obleki, naj se zaljšajo s sramežljivostjo in skromnostjo, ne s kodranimi lasmi ali biseri ali drago obleko, marveč z dobrimi deli,

kar se ženam, ki hočejo biti bogaboječe, spodobi." (1 Tim. 2, 8.—10.) P. G.

RAZVOJ ALI ČUDEŽ?

MNOGO jih je dandanes, ki se vsakemu težjemu vprašanju izognejo s tem, da ponavljajo besedo razvoj. Če govoriš o tem, da je Bog svet ustvaril iz nič, ti odgovore: To ni res, svet se je razvil. Če jim praviš, da je Bog tudi človeka ustvaril, ti zopet odgovore, da se je človek razvil ali iz opice ali iz kakega drugega bitja, da se je tudi življenje razvilo. Z eno besedo, vse kar je v stiku z vero, z verskimi resnicami katoliške cerkve, vse ti razlože z razvojem in trdno so prepričani, da so s to čarobno besedo "razvoj" rešili vse uganke stvarstva, in da jim poslej ni treba več verovati.

Seveda to ni res. Tisti, ki se na tak način žele izogniti čudežu in veri ter posledicam verovanja s tem samo pokažejo, kako malo mislijo in nič družega. Beseda "razvoj" ne razloži ničesar. Čudež ostane čudež, če se izvrši naenkrat ali pa polagoma. Glavno je in v tem obstoji čudež, da je tu izreden dogodek, ki presega vse naravne sile in ki je zato od Boga samega. Tistemu, ki noče verovati v čudeže je vseeno, če se vrši čudež polagoma ali naenkrat, verovati noče, zato čudežev ne prizna.

Najlepše bomo na zgledu spoznali, kako brezpomembna je beseda "razvoj" v razlaganju čudovitih dogodkov. Stara grška junaška pesem pripoveduje, kako je čarovnica Kirka Odisejeve tovariše mornarje spremenila v prešiče s tem, da se jih je dotaknila s svojo čarobno paličico. To je samo pravljičica, pa recimo da bi jo skušal kak moderen

učenjak razložiti s trditvijo, da se ta dogodek ni zgodil, češ, da je bil to le razvoj, kaj bi bilo s to razlago razloženo? Prav nič. Čisto vseeno je, če so se mornarji Odiseja naenkrat spremenili v prešiče, ali pa so polagoma začeli dobivati oblike odraslega prešiča in končali svoj razvoj z repkom. Samo to slednje bi bilo bolj ostudno.

Prav taka je s čudeži in razvojem. Vseeno je, če se je svet razvil polagoma ali naenkrat, vseeno če je bil človek ustvarjen naenkrat ali pa se je njegovo telo polagoma razvijalo, vseeno če je bilo na svetu vse življenje naenkrat tu, ali pa se je polagoma razvilo. Čudež ostane in z "razvojem" ni na stvari prav nič spremenjenega. Pokaže se tu le, kako malo je treba misliti, da je človek lahko svobodomislec.

P. Angelik.

Kdor se resnično spokori, ne misli, da bo s svojim trdom za prejšnje grehe zadostil, ampak skuša le, kolikor je na njem, Boga potolažiti.

*

Ako smo vse, kar ima dobrega naša narava, vsak dan storiti dolžni, s čim bomo pa Bogu zadostovali za prejšnje grehe?

*

Kadarkoli zaradi Gospoda zapustiš, ne bo izgubljeno; ob svojem času se ti bo vrnilo z obilnimi obrestmi.

*

Ne govori: "Nočem greha, a vendar pride"; zakaj, če tudi nočes greha sama, pa ljubiš njega vzroke.

*

Brez misli na Boga ne more obstati resnično znamenje; brez prve je namreč drugo nepristno.

TRPKA USODA

"MATI, kolika je že ura?" oglesi se drhtajoč dekliški glas. "Oh, kako sem lačna! Bratca še ni od nikoder; zdi se mi, da sem zelo bolna; o, kako se mi vrti v glavi, kako me noge bole, kako sem žejna!"

"Še malo potrpi, da pride Mirček domov," tolaži jo mati. "Ljudje se bodo usmilili prijaznega, v mrazu prezebočega dečka ter mu podarili kak darek, da si kupimo drv in kruha. Kako je težko šel prosit! Bog se ga usmili!"

Po tem pogovoru med bolno materjo in hčerjo je bilo v sobi tiho kot v grobu.

Milka, tako je bilo hčerki ime, je zapala svoj in svojih otrok žalostni položaj. Skrb jo je trla, ko je gledala v bodočnost. A nada ji ni ugasnila. Bog ji bode pomagal tako ali tako. Še najrajša bi šla za svojim možem — v večnost, a ljubezen do otrok jo je vnemala, da je želela še živeti, da bi videla srečna svoja ljubljena. Naposled tudi ona zadremlje.

V sobi je bilo kaj neprijetno. Po zakajenih stenah so se svetile vodene kapjice, v zamrzlih oknih so bile nekatere ploče ubite, votli prostor pa s papirjem zamašen. Na ognjišču je bilo nekaj nepomite posode; miza in nekaj slabih stolov je stalo v kotu in dve postelji, skoro brez oprave, sta stali ob zidu. In mrzlo je bilo v tej sobi, mrzlo!

A kdo je tako nesrečen, da mora tukaj bivati? — Mati z dvema otrokoma je revna vdova podčastnikova, kateri je v bitki pri Solferinu padel za domovino. Vdova ni dobila po smrti svojega moža nikake pokojnine, živiti je morala sebe in svojega otroka z delom svojih rok. Dokler je bila zdrava, bavila se je

z delom svojih rok uspešno; a ko jo položi bolezen na postelj, začne se grozna beda. Hči Milka si je bila prislužila nekaj novcev s pletenjem, a tudi ona je zbolela v najhujšem mrazu.

Nekaj dnij so še imeli živeža, potem so morali stradati. Naposled sprosi svojega sinčka, da je šel prosit milodarov.

Proti večeru prebudi mater mili hčerkin glas: "Oh, še zdaj ga ni," vzdihne mati; "gotovo se je Mirčku kaj hudega pripetilo; o bridka usoda!"

Kako je bilo materi hudo, ko je gledala lačno hčerko! Sama je bila lačna, a trpela je; tem bolj se ji je smilila bolna hčerka.

Naposled vstane ter se hoče obleči, da bi šla za hčerko jedi prosit. A preveč je bila oslabela; niti obleči se ni mogla. Sedaj je šele vedela, da je tudi sama bolna, kar je bila v svoji materinski ljubezni pozabila. Onemogla leže zopet v posteljo, tolažec hčerko, sama pa bridko jokajoč.

Kmalu stopi kakor nalašč neka postarna gospa iz ravno iste hiše v mrzlo sobo, da bi naročila nogavic. Kako osupne, zagledavša dve slabotni bolnici! "Za Boga, kaj pa je vama? Kje je Mirček?" vsklikne gospa. Mati pove celo zgodbo ter poprosi gospo juhe za bolno hčerko.

Gospa gre urno po juhe in kruha, mati pa vzbudi hčerko, ki je zaspala zaradi slabosti.

Urnó se vrne gospa, prinese juhe in kruha za obe bolnici in drv ter sama zakuri v peč, da bi se soba nekoliko ogre-la.

Željno je popila Milka malo juhe, veliko je ni mogla, nekaj je pa zaužila mati; vsega si ni upala, da bi še nekaj ostalo za Mirčka.

Gospa se poslovi in obljubi, da pride

zvečer. Mati se nekoliko upokoji, ko odleže mraz, le Mirček jo skrbi čim dalje bolj. Predolgo ga ni domov; tema in mraz ne obetata nič dobrega.

Zvečer pride gospa v sobo. Mati ji urno potoži svojo veliko skrb. Gospa gre po deklo ter jo pošlje v mesto iskat Mirčka.

Čez dobro uro se zasliši na hodniku hoja. "Oh sedaj gre pa Mirček", pravi vesela mati. Res je prišel Mirček, pa ne sam, ampak prinesla sta ga dva strežaja zmrznenega. "Mirček? Kaj pa je tebi?" klikne mati ter se zgrudi v posteljo. "Usmiljeni Bog!" še zaječi in prsi se ji tresoč dvignejo; potem obstane mirno. Milka pa je milo jokaal za bratcem. Dobra gospa še pošlje naglo po zdravnika, da bi pomagal, ako se da še kaj pomagati. A ni bilo treba. Materino srce je bilo že nehalo biti. Stopivši k Mirčku pa reče zdravnik: "Škoda za tako mlado bitje, da je zmrznilo! Od mraaz je zaspal v snegu; ko se je stemnilo, niso ga ljudje videli in tako je zmiznil." Tudi pri Milki je rekel, da je že prepozno. In mati? Srčni mrtvoud jo je rešil vseh skrbij in bolečin.

Tretji dan so nesli mater in Mirčka pogrebci na pokopališče, hčerka je pa umirala. Še predno so se pogrebci vrnili, zatisnila je gospa mrtvi deklici oči. Odnegli so jo potem pogrebci ter jo pokopali poleg matere in bratca. Vsi trije, mati, sin in hči počivajo v smrti združeni, drug poleg drugega.

Ali ti niso združeni tudi v nebesih?

Podgorčan.

Mogočnega moža ne grajaj zaradi njegove ničemurnosti, ampak mu omeni, da že prihaja bodoča sramota. Tako se namreč razumni rad da posvariti.

❧ FATIMA IN NJEN BLAGOSLOV ❧

(Nadaljevanje)

ŠESTO POGLAVJE: PO NEPRIČAKOVAVANIH POTIH.

LUCLJINO preudarjanje ob koncu prejšnjega poglavja je bilo bolj na mestu kot si je sama mogla misliti. V mesecu juliju 1917 je bilo resnično na vso moč potrebno, da bi tam na Ruskem molili rožni venec kar najbolj pogosto in pobožno. Zakaj v treh mesecih je imel zavladati nad vso ogromno deželo komunizem in prinesiti milijonom ruskega ljudstva nedopovedljivo gorje. Pa tudi za druge evropske dežele je to veljalo vsaj deloma. Niti Portugalska sama ni bila izvzeta. Saj so tam brezverci trdno vladali in sicer že od leta 1910 naprej.

Brezverci in brezbožniki! Med njimi je bil tudi župan mesteca Ourem, kamor je spadala v občino tudi vasica Fatima. Ko je temu županu prišlo na ušesa, kaj se godi na pašniku Coca da Iria, je bil ves iz sebe od jeze. Ves razljučen je kričal:

“Torej trije kmečki smrkavci se postavljajo med nami kot preroki in prerokinje! Pojdite mi s to neumnostjo, kamor hočete. Moj čas je predrag, da bi se pečal s pravljicami.”

Županov svetovalec je skušal ostati miren in je spoštljivo dopovedoval razburjenemu šefu, da ne more kar tako na kratko iti mimo dogodkov v Fatimi. Naj samo pomisli, da to ni kar tako, če je bilo 13. julija kakih 5000 ljudi na pašniku Cova da Iria in so hoteli vedeti vse, kar bi se tam zgodilo v zvezi s pri-

kazanjem Matere božje. Kdo ve, če jih ne bo v avgustu trikrat toliko ali še več. Tudi vsi portugalski listi so začeli pisati o teh rečeh. Ljudstvo povsod dviga glave in se zanima za te čudne reči. Ali se more župan tega kraja delati, kakor bi nič ne vedel in ga vsa stvar čisto nič ne briga? Že zaradi reda in javne varnosti . . .

“Naj bo, kakor hoče, mene stvar nič ne zanima. To veste, da v Boga ne verujem. Čemu naj bi potem verjel, da se tam in tam nekdo prikazuje in mi naroča, naj molim rožni venec!”

Tako je rekel župan in zaničljivo zamahnil z roko.

“Pa bi vas vendar moralo brigati,” je previdno prigovarjal svetovalec. Ponavljam — radi javnega reda in varnosti . . .”

“Res je,” je pristavil podžupan. “Kakih 15,000 ljudi, ki naj se naberejo na pašniku v avgustu, nam lahko napravi mnogo razburjenja in sitnosti. Na vse zadnje je Fatima v naši občini. In če bi prišlo do izgredov, kaj bo rekla vlada v glavnem mestu Lizboni, če vi kot župan ne bi prav ničesar ukrenili . . .?”

Župan je pomislil.

“In kaj naj napravim, da preprečim vse te bedarije?”

Svetovalci s podžupanom vred so imeli odgovor hitro pri rokah. Na vsak način naj župan pokliče predse tiste tri otročaje iz Fatime in tudi njihove star-

še. Ti Fatimčani so vsi sami kmetje in vsak poziv pred može postave jim bo šel živo za nohte. Treba jim bo samo nekoliko zažugati, pa bodo prišli na dan s priznanjem, da je vse samo slabo prikrita prevara. Saj si lahko vsakdo misli, kaj je za celo stvarjo. Župnik, kakopa, jim je namignil, da bi bilo lepo, če bi tudi Fatima imela kaj takega kot je tista slavna votlina v Lurdu . . . Ha, Fatima bi postala imenitna in tisoči bi hodili tja od vseh strani na božjo pot . . . Nobenega dvoma ni, to je župnikovo maslo!

Podžupan je zaključil dokazovanje s kratkimi besedami:

"Vidite, gospod župan, nič drugega ni kot da se je tem prismojenim kmetom zahotelo nekoliko postranskega zaslужka. Nekaj bi dobila duhovščina, nekaj fatimski bajtarji. Naredite kratek konec temu podjetnemu početju!"

"Tako je," so pritrjevali drugi. "Saj je javna tajnost vsepovsod, da vera ni drugega kot dobro organizirana kupčija. Zdaj se je to spet pokazalo. Prej ko zapremo tudi vse cerkve, kakor smo zaprli samostane in semenišča po vsem Portugalskem, prej bomo imeli nove dohodke za državo in se bomo oprostili nepotrebnih davkov. Tako delajo v vseh zares modernih državah."

Zdaj je bil župan že čisto pridobljen. Nekaj mu je blisknilo v očeh in zadovoljen je dejal:

"Pa imate le prav. To mi je vseč. Zakaj ne bi mi hribovci stopili skupaj in naredili nekaj resnega, da se veri pospeši zasluženi konec . . ."

"To je beseda! In verjemite, gospod župan, ravno zdaj lahko nekaj naredimo za to reč. Morebiti res le malo, ampak vsaka drobtinica pripomore k cilju."

"Dobro, dobro! Izdajte torej odlok, da naj tisti otroci in njihovi starši nemudoma pridejo sem v moj urad. Tako jim pokažemo, da smo pregledali njihovo prismojeno igro."

Kmalu nato je šlo v Fatimo pismo, ki je naročalo, da morata nemudoma priti k županu Antonio dos Santos, Lucijin oče. Ž njim naj pride tudi Manuel Marto, Jacintin in Franckov oče. Ob koncu je stalo, da morajo tudi otroci priti ž njima.

Čudno, Manuel Marto se ni nič razburil. Dal je vedeti nosilcu pisma, da pa prav rad pride v Ourem in bo skušal odgovoriti na vsa vprašanja, ki jih bo zastavil gospod župan. Ampak Jacinte in Francka ne bo jemal s seboj, premlada sta za pot v Ourem.

Tudi Antoniu dos Santos je nasvetoval, naj gre sam ž njim, Lucijo naj pa pusti doma. Kdo pa tudi more reči, da je deklica kaj narobe storila?

S tem pa Lucijina mati nikakor ni bila zadovoljna. Naj le gre tudi deklica, je odločno rekla možu. Če človek vse premisli, je le Lucija tista, ki je začela vse te reči. Naj odgovarja za svoje početje.

Lucija se ni branila, zelo težko ji je pa bilo, da bi šla sama brez Jacinte in Francka. Vseeno je šla in tudi brez strahu odgovarjala na županova vprašanja. Vse je povedala, kakor drugim ljudem. Da, nebeška Gospa se prikazuje na pašniku Coca da Iria in dne 13. avgusta bo prišla že četrtič. In kaj je Gospa naročala? Doslej nič drugega kot da se morajo ljudje poboljšati, da morajo moliti rožni venec in delati žrtve za grešnike.

"O, še to," se je spomnila Lucija. "Pretekli mesec nas je Gospa naučila kratko novo molitvico. Kadar naprav-

ljamo žrtve za grešnike, moramo moliti tisto molitvico."

Županove oči so bliskale ogenj. Mirno in trdo je rekel:

"Mgm. No, kakšna pa je tista molitvica?"

"O Jezus, to ti darujem iz ljubezni do Tebe, za spreobrnjenje grešnikov in v zadoščenje za vse žalitve, ki jih trpi brezmadežno Srce Marijino."

Takih svetih besed župan ni mogel mirno poslušati. Predolgo se je njegovo srce že zapiralo Bogu in veri. Že poprej dobro nakačeni mož je vzrožil kot bi ga nekaj pičilo.

"Nesrečna deklina! Če hočeš, da ti dam pošteno prerahljati kosti, le zini mi še kakšno tako neslanost in povej mi še kakšno bolj debelo laž!"

"Ko pa nisem povedala še nobene laži, gospod! Zares smo videli Gospo in prav res je rekla vse tisto, kar sem vam povedala!"

"To je že preveč! Vedi, dekle, da ni nikjer nobene take Gospe in na mestu mi obljubi, da 13. avgusta ne pojdeš na pašnik Cova da Iria. Brž, brž! Obljubi mi hitro, saj vidiš, da nimam časa čakati."

"Gospod, tega ne morem obljubiti."

"No in zakaj ne?"

"Ker je Gospa naročila, da moramo priti. Seveda moramo slušati. Če pa Gospa prihaja iz nebes!"

Zaman je župan grozil in žugal, potem rahlo prigoval, pa spet žugal in pretil. Nobene obljube ni mogel izvesti iz Lucije. Potem je skušal pregovoriti deklico, da bi razodela vsaj kos tistega skrivnega naročila, ki ga je Gospa dala pretekli mesec. Vse zastonj, Lucija je ostala trdna. Končno se je obrnil na Lucijinega očeta in strica.

"Kaj pa z vama, čudna možakarja?

Zakaj pa vidva ne ukreneta kaj pametnega, da se otrokom izbiže trma? Navsezadnje, otroci so vendar vajini!"

Antonio dos Santos in Manuel Marto sta zmignila z rameni. Kaj naj pa napravita takega? Lucija je res imela svoje otroške napake, ampak lagala ni nikoli in kar je kdaj obljubila, je tudi držala. Sicer sta pa že davno sama brez županovega prigovaljanja skušala Luciji in onima drugima dvema zbiti iz glave misel na Gospo. Saj so bili otroci že tepeni, kaznovani na ta in oni način, tudi k župniku so morali po dobre nauke. Ko pa vse skupaj ni nič pomagalo...

Župan je odrezal in ukazal, naj se mu vsi trije poberejo spred oči. Ko so bili na potu proti domu, je župan skušal dognati načrt, ki mu je brodil po glavi. Takole je tuhtal:

"Ta smrklja torej noče obljubiti, da ne pojde na pašnik 13. avgusta. To se pravi, da bo tisti dan tam spet polno ljudi. Otroci se bodo spet delali, kakor da vidijo nebeško prikazen, nekaj tisočev babjevernih romarjev bo pa rjulo za njimi, da se nebesa nad njimi odpirajo... Ha! Jaz vam pokažem! Bomo videli, kaj se bo zgodilo, ko ti smrkavci ne bodo mogli iti tja... Toliko moči pa menda le še imam..."

Župan je tuhtal in tuhtal, pa zmerom bolj je bil sam s sebo zadovoljen. Da, tako je treba! Vse bo steklo kot po maslu. Kaj ga pa stane, če tisto jutro lepo ugrabi otroke in jih odpelje v Ourém? Treba je samo skočiti v avtomobil in napraviti kratek izlet v Fatimo. Še lepo ponaredil se bo in se bo kazal otrokom na vso moč prijaznega, pa seveda tudi njihovim staršem. Dejal bo, da prav rad veruje v tisto Gospo, zato želi sam osebno peljati otroke tja na pašnik. Prav radi bodo verjeli in še po-

nosni bodo na to, da jih župan sam v svojem avtomobilu pelje k nebeški Gospej . . .

Tako je sklenil župan in tako je storil. Kmalu dopoldne 13. avgusta se ustavi županov avtomobil pred hišo Lucijinega očeta. Vsa vas je dvignila glave. Župan ves prazničen pokliče očeta Manuela in poprosi, da bi smel Lucijo in dos Santova otroka odvesti na pašnik. Vroč dan je, pa se jim bo vožnja kaj prilegla, je še dostavil.

Obe hiši sta bili veselo iznenadeni, pa tudi nemalo ponosni, da je sam gospod župan prišel in poprosil za dovoljenje, ki ni nič drugega kot čast. Zaprošeno dovoljenje je bilo kar hitro dano. Kako je pa tudi bilo lepo videti, ko je prijazni gospod župan posadil otroke v lepi leskeči se avtomobil, še enkrat prijazno zamahnil z roko v pozdrav preprostim kmetom in pognal. Zares, tako gosposko se ti Fatimčani še niso nikoli imeli!

Pastirčkom pa le ni bilo v avtomobilu nič kaj ugodno. Stokrat rajši bi bili šli peš, pa kar je, to je. Zamišljeno so ždeli na svojih sedežih, ali naenkrat je Lucija stegnila vrat in v nenadnem strahu zaprosila župana:

“Gospod, kam pa vozite? Saj Cova ni tam, na oni strani je.”

Župan se je namuznil.

“O, saj vem, ampak mislil sem si, da bi skočil malo v Ourem. Tam vas bom vse tri predstavil našemu župniku.”

V Franckovih očeh se je pojavilo veliko začudenje, skoraj groza.

“Da bi šli v Ourem? Kmalu bo pol dne in Gospa se je vsakokrat ob tej uri prikazala. Nimamo časa iti v Ourem! Prosim, obrnite na ono stran!”

“Res, obrnite, prosim! Ne smemo zamuditi, kaj bi le rekla dobra Gospa!”

Župan se je spet pretkano namuznil.

“Otroci, ali nič ne veste, kaj je avtomobil? Boste videli, kako lahko gremo v Ourem in bomo vseeno dosti zgodaj na pašniku za prikazanje vaše Gospe.”

Minevale so minute, vsi so molčali, avtomobil je pa drvel svojo pot. Že so se pokazali obrisi mesteca Ourem. Lucija je zapazila, kako se blesti v soncu ouremski cerkveni zvonik. Spoznala ga je od zadnjega izleta tja. No, saj res ta pot v Ourem ni bila tako dolga. Avtomobil je le avtomobil! Ouremski župnik gotovo stanuje prav pri cerkvi in ga bodo lahko takoj poiskali, potem pa hajdi nazaj na pot in na pašnik. Lucija si je že predstavljala, kako se bo vse gladko izteklo, kako bodo spet videli Gospo in jo poslušali. Morebiti bo danes tudi kaj čisto novega povedala . . .

V hipu je skoraj zastala kri v Lucijinih žilah. Avtomobil je šinil mimo cerkve, mimo župnišča, pa že se je ustavljal pred veliko hišo, ki Luciji ni bila neznana. Vsa preplašena je vzkliknila proti županu:

“Pa to ni ouremsko župnišče!”

“Da ni? Kaj pa naj bo?”

“Tu notri stanujete vi!”

Župan se je grobo smejal.

“Tak to si si zapomnila, a? In zdaj si zapomni še to! To ni samo, kjer jaz stanujem, to je tudi — ječa! In tam notri je vse polno tatov in morilcev. Tak zdaj pa le ven — ven vsi trije!”

Ječa!

Jacinta in Francek sta kar sama vase zlezla, pa župan ju je surovo potegnil iz avtomobila. Kaj bo pa zdaj? Le kaj misli ta strašni mož narediti?

(Dalje prihodnjič)

Če te hvala zapelje v ponos, pričakuj ponižanja.

Umrli je Rev. John Trobec.

Ko sem za januarsko številko tipkal za tale Razglednik, sem v prvem odstavku omenil, da nam je smrt Fr. Štukla sporočil Rev. John Trobec. Kdo bi mi bil mogel takrat povedati, da bo naslednji mesec treba tudi temu gospodu napisati kratko posmrtnico! In vendar se je zgodilo. Preden so bile one vrstice pripravljene za tisk, je že tudi Father John odšel za svojim prijateljem Rev. Štuklom. Čeprav je že mnogo let trpel na svoji stalni bolezni, ki se ji pravi diabetes, vendar je bil zadnje čase izredno čvrst, zato ni nihče pričakoval katastrofe. Njegova smrt je prišla nenadoma. Zato je toliko bolj pretresla njegove številne prijatelje in znance daleč naokoli. Njegovega pogreba se je od nas udeležil njegov bratranec P. Bernard. Ko se je vrnil iz mrzle Minnesote, ga je doma čakala karta od Father Johna, ki jo je bil napisal in oddal skoraj tik pred smrtjo. Na njej stoji med drugim: Ko je bil pred par dnevi tu kanonik Oman, smo imeli 25 pod ničlo. Danes je pa 19 zgoraj. Jaz sem pa 7. decembra začel svoje 45. leto v Borštu. Presneto so hitro minula. Pa še Johana je morala iti. Dolgčas je vedno bolj. Še kaj piši. — Tako je v premišljevanju svoje dolge dobe župnikovanja pri Sv. Štefanu žaloval za sestro Johano, ki je umrla šest mesecev prej. Naj se dobro imata pri Bogu!

Romarji in obiskovalci Lemonta bodo prihodnje po-

RAZGLEDNIK PO DOMU IN SVETU

LEMONTSKI POROČEVAVEC

letje pogrešali pri nas dobro znanega obraza Mrs. Ferenčakove. Žal, ko je šlo proti sredi meseca januarja, se je dobra žena poslovila od tega sveta. Pri sv. Štefanu v Chicagi so ji priredili lep pogreb. Dolga leta je rada prihajala k nam in pomagala na vse strani. Posebno se ni branila prititi, kadar smo imeli kake prireditve in je bila njena postrežba potrebna. Naši obiskovalci od blizu in daleč so jo poznali in jo smatrali že kar za kos Lemonta. Zdaj je odšla po plačilo k Bogu. Naj glaga žena v miru počiva, mi vsi jo bomo pa ohranili v dobrem spominu in zanjo molili. Isto priporočamo vsem, ki ste jo pri nas tolikokrat srečali in uživali njeno prijaznost ter postrežljivost.

P. Hugo Bren nam večkrat piše iz Rima in zmerom naroča pozdrave za vse svoje prijatelje in znance. Navadno pozabimo na to, pa je le treba tu pa tam to tudi zapisati, ker je njegovih prijateljev v Ameriki še vedno zelo veliko, pa se naloga ne da drugače opraviti kot z nekoliko besedami v listu. P. Hugo še vedno poučuje v Rimu na frančiškanski univerzi, poleg teka je pa zelo de-

laven v odboru za pomoč ubogim beguncem. Nedavno nam je poročal, da je UNRRA končno začela tudi izgnane Jugoslovane nekaj podpirati, pa zaenkrat samo tiste, ki so bili na tujem že pred prihodom Titovih oblastnikov v vso Jugoslavijo. Kdor se je umaknil pred komunisti maja meseca, ta ne dobi od UNRRA nič! Tako se je zgodilo na primer Rev. Podbregarju, da so ga že skoraj imeli na listi za podporo, naenkrat so ga še to vprašali, kdaj je odšel iz Slovenije. Povedal je po pravici, da se je umaknil pred Titom. Uradnik UNRRE je bil nejevoljen in je namignil Fatheru, naj se rajši nekoliko zlaže, pa bo dobil. Fr. Podbregar je pa dejal, da lagal ne bo, pa je moral oditi praznih rok. V Rimu je tudi neka visokošolka, ki študira medicino s tem namenom, da potem pojde v misijone med pogane. Skoraj nobenih sredstev nima, za jesti dobi samo nekaj malega po enkrat na dan, pa vendar vztraja. Ta je imela že vse urejeno z UNRRO in je že nekaj dobila. Kar se najde "prijazen" človek, ki jo zatoži UNRRI, češ da je velika protikomunistka. Na podlagi te ovadbe jo je UNRRA izbrisala in zdaj ne dobi nič. — Skozi take težave morajo naši ljudje, ker se nočejo sprijazniti s komunistično partizansko vlado. Ali res niso vredni, da jih vsaj mi podpiramo?

O Japoncih se je začelo pisati, da so dozoreli za

spreobrnjenje h katoliški veri. Če bo dosti misijonarjev, pravijo mnogi, bo katoliška vera zdaj lahko zelo napredovala na Japonskem. Japonci so bili dozdej prav posebno trdi za sprejem katoličanstva. Kitajci so bili mnogo bolj dostopni zveličavnim resnicam, pa so v zadnjih desetletjih tako napredovali, da imajo zdaj že svojega kardinala. Kdo ve, če ne bodo tudi Japonci kmalu imeli svojega? Človek obrača, Bog obrne. Tudi Japonci so mislili, da bodo lahko vse po svoje obrnili, pa je Bog posegel vmes in mnogo obrnil. Morebiti je res obrnil tudi japonsko trdovratnost do katoliške vere in bo šlo odslej vse drugače z misijoni. Naj bo že kakor hoče, to vemo, da Bog vedno doseže svoje namene. Včasih je treba za to reč velikih ovinkov, ki se nam ljudem zdijo vse predolgi in prepočasni, Bog pa vodi usodo narodov po svoje.

Katoliška cerkev je prestala vojne čase tudi drugod mnogo bolje kot je med vojno kazalo. Ne samo, da nardi niso popustili v svoji veri v Boga in Cerkev, tudi v javnem življenju je veljava Cerkev in papeža narasla. Na splošno se je to pokazalo zlasti pred kratkim, ko je papež imenoval toliko število novih kardinalov, ki so zdaj razdeljeni že skoraj po vsem svetu. In ko se je raznesla ta vest med svet, so povsod verni in neverni ljudje priznali, da to ne pomeni zmanjšanje veljave Cerkev po vojni. Nasprotno, Cerkev si je svoje

postojanke močno utrdila in jih bo obdržala, med tem ko se v posvetnih zadevah narodi še vedno zelo postrani gledajo, čeprav so odložili orožje. Mnogim se bolj in bolj jasni in jim prihaja spoznanje, da je edina zares ujedinjevalna sila za svet katoliška cerkev. Čimprej to tudi javno priznajo, toliko bolje za svet.

Komunizem pa je in ostane glavni sovražnik Cerkev v naših dneh. Le v tistih deželah, kjer je ta zavladal in vpregel javno in zasebno življenje v svojo službo, Cerkev vsaj na zunaj ne more pokazati svojega močnega vpliva. Pod komunizmom mora Cerkev v katakombe, čeprav se njegovi predstavniki ustijo, da niso zoper svobodo verskega prepričanja, ali kakor že postavljajo svoje besede, da zmešajo lahko-verne ljudi. Komunizem zna plašč obračati po vetru, ko pa misli, da je že dosegel svoj cilj, se pokaže takega, kakoršen v resnici je. Fr. Braun je po svojem povratku iz Moskve povedal, koliko je še na Ruskem katoličanov. V stotisoče še vedno gre njihovo število. Kljub temu jim je dovoljen v celi deželi en sam katoliški duhovnik in še ta le tujec. Ponekod imajo ruski katoličani sicer svoje cerkve, duhovnikov pa ne smejo imeti...

Komunisti so trdno upali, da jim bo povojni svet padel v naročje kot zrela hruška. Vsaj na Evropo so to čisto z gotovostjo računali.

Mnogi malodušni katoličani so verjeli isto in že tuhtali, koliko se bo treba komunistom podati in iti z njimi roko v roki. Na to so bili mnogi že kar pripravljeni, da se bo morala Cerkev povsod umakniti iz javnega življenja in "misliti samo na nebesa", kakor so nekateri svetovali. Toda zgodilo se je drugače. Prepričani katoličani vedo, da Kristusova vera ni samo samo za oni svet, ampak tudi za sedanje življenje. Malo bi pomenila, če bi se ne smatrala za poklicno, da prenovi tudi svet in ga premelje za življenje po Kristovih naukih, pa četudi gre samo za "politiko". Taki katoličani, in teh je, hvala Bogu, velika večina, se niso kar "podali", ampak so si poklicali v spomin razna papeževa svarila pred komunizmom in so se pripravili na novo katoliško delo v vsem javnem življenju, tudi v "politiki", ali so pa bili pripravljeni sprejeti borbo, ki bi jo jim komunizem morda usilil. In sedaj vidimo, da se po raznih deželah spet uveljavlja katoliški element v vsem javnem življenju, da, tudi v politiki. Le tam, kjer komunizem s silo duši javno mnenje in udeleževanje katoličanov in drugih kristjanov, le tam je komunizem v sedlu. Žal, da je med temi nesrečnimi deželami tudi naša stara domovina... Kako dolgo?

Avstrija je ena tistih dežel, o katerih so si bili komunisti gotovi, da bo po vojni njihova. Ni dvoma, da je ravno zato Moskva tako rada

pristala na povojno ponovno neodvisnost Avstrije. Pred vojno je bila ta dežela močno socialistična, levičarska. Svet je mislil, da bodo bivši socialisti, ki so se najbrž samo radi razmer podali Hitlerju, zdaj po vojni radi šli do skrajnosti marksizma in postali komunisti. Na ta način bi se najlažje in najhitreje oprali zaradi hitlerjanstva, tako je marsikdo sodil. Katoličanov bo pa tudi toliko sram zaradi nacizma, da si ne bodo upali na dan s svojim katoliškim imenom. Iskali bodo zvez in kompromisov s komunisti, pa seveda kmalu podlegli, in Avstrija bo mima ogrede sovjetizirana. Hvala Bogu, ti in taki računi so se delali brez krčmarja, ki je v tej reči prav gotovo Bog sam. Zdaj vedno več čitamo, kako zelo se obnavlja v Avstriji katoliško življenje, kako se vračajo v Cerkve tisoči, ki so jih svoj čas socialisti s svojo protiversko gonjo pripravili do odpada. Pravijo, da jih kar na debelo duhovniki sprejemajo nazaj. Pa ne samo to. Tudi v "politiki" prihajajo nazaj na oblast katoličani. Skoraj v vseh pokrajinah Avstrije so zdaj po uspešnih volitvah na oblasti katoličani. Kaj podobnega bi se dalo povedati tudi o drugih evropskih deželah, ki so komunisti mislili o njih, da je v njih že vse "zrelo" zanje. Katoličanom je treba močne zavesti, da ne potrebujejo komunistične navlake, da bi napravljali ž njo kompromis. Če bo ta zavest še dalje krepko rasla, kot je narasla že prve me-

sece po vojni, tudi v sami Rusiji in od nje duševno in politično podjarmljenih deželah stvari ne bodo dolgo ostale tako zelo "zrele" za komunizem. Božji mlini meglejo počasi, pa gotovo.

Katoličani še sodelujejo s komunisti marsikje v javnem življenju, v politiki, gospodarstvu, na vzgojnem polju. To je lahko prav in v redu. Kjer so komunisti kot organizirana skupina močni in imajo zaslonbo v ljudstvu in jim neki del ljudstva zaupa vodstvo, je edino demokratično, da dobe primerno zastopstvo v javnem življenju. Katoličani bi ne bili demokratično navdahnjeni, če bi v takih primerih izključevali komuniste iz javnosti. Tako početje katoličani radi prepuščajo komunistom, ker le oni in fašisti smatrajo to za — demokracijo. Toda ko katoličani sodelujejo s komunisti, ne delajo tega zato, kakor da bi se bili pripravljani "podati" komunistom. Ravno nasprotno! Ker se nočejo podati, gredo z njimi k skupni mizi, da na ta način toliko lažje ostanejo na straži in lepo sproti odbijajo predloge, ki izvirajo iz popolnoma krive komunistične ideologije. Ko bo ljudstvo videlo, da komunisti niso potrebni za boljšo urejenost sveta, bo samo odreklo zaupanje komunistom, ki ga jim je dalo v prvi povojni zmešnjavi. Potem se bodo morali komunisti itak sami umakniti, če res kaj dajo na — demokracijo, kakor se tako radi slinijo. Tako je treba razumeti so-

delovanje katoličanov in drugih nekomunistov s komunisti.

P. Baptista Turk, slovenski frančiškan, in zadnji med našimi frančiškanskimi misijonarji na Kitajskem, je tudi med mrtvimi. Umrli je že leta 1944, pa nam niso znane podrobnosti o njegovem odhodu v večnost. Dobili smo samo uradno poročilo o njegovi smrti. Svoj čas je pošiljal svoje spise o Kitajski in Kitajcih tudi v naš list, posebno pa v starokrajsko "Cvetje", glasilo tretjerednikov. Mnogi se boste tega še spominjali. Tudi vam bo znano, da so bili v prvem desetletju tega stoletja na Kitajskem trije slovenski frančiškanski misijonarji. Prvi in najstarejši je bil P. Veselko Kovač, ki je ob koncu prve svetovne vojne potoval nazaj na Kitajsko skozi Ameriko. Dalje je deloval na Kitajskem zelo uspešno in dolgo P. Engelhard Avbelj, ki je tudi že več let mrtev. Zdaj je odšel zadnji — P. Baptista. Naj mu bo Bog plačnik za vse dobro, ki je izviralo iz njegovega misijonarstva. Našim dosedanjim misijonarjem na Kitajskem pa daj Bog dobrih naslednikov in sicer kmalu. Čujemo, da je neki P. Marijan iz Maribora že dolgo na tem, da bi šel v Kino, pa med vojno ni mogel, zdaj pa baje tudi ne, ker mu sedanja oblast ne pusti čez mejo ...

BOG PLAČAJ DOBROTNIKI!

ZA DAR — Po \$10: A. Grdina.
— Po \$5: Rev. A. Sedej. — Po \$4:
M. Kapsch. — Po \$2.50: A. Jere-
le, J. Furlan. — Po \$2: G. Grego-
rich. — Po \$1.50: M. Prebelich. —
Po \$1: A. Pepan. — Po 50c: U.
Taucher, A. Možina, M. Erchul.

ZA SEMENIŠČE IN DRUGO —
Po \$25: J. Perko — Po \$15: Mrs.
F. Pajk. — Po \$ 5.50: J. Atzen-
beck. — Po \$5: F. Starman, M.
Kocman, C. Marolt, Rev. P. Pius,
J. Habjan, Mrs. J. Kneplj, K. Lov-
rin, F. Holešek. — Po \$4: A. O-
ratch. — Po \$3: A. P. Domitro-
vich, A. Bukovec. — Po \$2.50: V.
Krajic. — Po \$2: J. Perušek, Mrs.
B. Panijan, M. Derčar, M. Sasek,
F. Hribar, A. Bosnak, A. Krulc, A.
Novak. — Po \$1.50: F. Kožele. —
Po \$1: C. Turk, Mrs. Petrasich,
Mrs. G. Stutts, L. Adamich, A. Pe-
pan, K. Kušlan, Mr. J. Savršnik,
J. Bobnar, R. Jakša, F. Kovačič,
A. Judnich, M. Kolenc, K. Bricel,
F. Perme, R. Grebenc. — Po 70c:
K. Kochevar. — Po 50c: A. Caj-
nar, Mrs. Kopač.

**ZA BARAGOV ROMARSKI
DOM** — Po \$10: T. Maly. — Po
\$8: A. Zlogar. — Po \$5: J. Bre-
gar, F. Perovšek, V. Hočevan, C.
Hočevan, A. Kič, V. Jakulin, A.
Srebernak, A. Zupančič, M. Glo-
bogar. — Po \$4: M. Lesjak. — Po
\$2: A. Plemel, R. Kosmač. — Po
\$1: Mrs. Papež, M. Stariha, Mrs.
M. Zainer, M. Štpkel

ZA LUČKE — Po \$7.50: P.
Laurich. — Po \$6: K. Pristow. —
Po \$5: J. Petrinčič, K. Kolar, A.
Komlanc, M. Manfrida, P. Braj-
kovic. — Po \$4: A. Malesich, A.
Machek, J. Novak, H. Laurich. —
Po \$3: Mr. J. Hočevan, J. Ponik-
var, A. Vidervol, A. Bozeglav. —
Po \$2: J. Tursič, A. Anzele, M.
Wretschka, J. Vessel, M. Zaletel,
K. Kucar, A. Kesec, F. Shega, J.

Mlakar, A. Videtich, M. Golinar,
J. Filips, U. Sepic, J. Skorensek. —
Po \$1.50: R. Krall. — \$1: J. Pucel,
T. Potokar, I. Fraus, A. Možina,
A. Xeller, F. Kastigar, A. Oratch,
F. Grebenc, Mrs. A. Bogolin, H.
Roseman, Mrs. P. Royance, M.
Lovretič, L. Adamič, A. Pepan, M.
Plut, M. Koncilijs, M. Juratovec,
J. Petrina, J. Bobnar, M. Šircelj,
A. Bosnak, J. Atzenbeck, A. Baz-
nik (J. Gerbeck, M. Pangre, U.
Trtnik, M. Tomač, J. Pucel, M. Ko-
čevan, M. Globogar, J. Hočevan, A.
Krznarich, M. Bahorich, F. Hab-
jan, M. Staric, B. Zelko, A. Volf,
M. Fajnik, M. Yerman, J. Kokal, S.
Kersovan, M. Kness. — Po 50c:
Mrs. Simonišek, M. Konechnik, F.
Križnik, F. Kovačič, M. Alduk, A.
Čajnar, M. Furar, J. Vidmar, N.
Tomšič. — Po 35c: A. Shute. —
Po 25c: A. Mehle.

ZA APOSTOLAT — Po \$20: M.
Pangre, Mr. Mrs. Madronich. —
Po \$10: L. Mortl, R. Kesmač, C.
Budič, J. Polc, M. Maček, J. Kra-
gul, L. Kragul, Murphy & Tek-
vec, C. Turk, A. Mihelich, M. To-
mač, A. P. Domitrovich, A. Buko-
vec, F. Intihar, M. Intihar. — Po
\$5: M. Zainer. — Po \$3: Mrs. F.
Pajk. — Po \$1: M. Stimetz. — Po
50c: J. Pazel.

ZA BARAGOVO ZVEZO — Po
\$10: F. M. Bogovich. — Po \$5:
Mrs. Masick. — Po \$3: A. Stušek.
— Po \$2: G. Gregorich.

NAJ POČIVAJO V MIRU!

Barbara Adamich, Joliet, Ill.
Alojz Pirman, Cleveland, Ohio
Anton Deslich, Ely, Minn.
Julia Tomasič, Chicago, Ill.
Joseph Gradishar, So. Chicago,
Josephine Bajt, Cleveland, O.
Louis Lesjak, Cleveland, Ohio
Neža Urajnar, Indianapolis, Ind.
Louis Lauše, Willard, Wis.
Agnes Ferenčak, Chicago, Ill.
Nickolas Šimec, Chicago, Ill.
Ignac Repp, Waukegan, Ill.
John Perko, Madison, Ohio.

Na tej načrtni sliki vidite Baragov Dom, ki ga mislijo pozidati frančiškani v Lemontu že prihodnje leto.

Baragov Dom naj bi bil počaščen spominu našega velikega misijonarja, obenem bo romarski dom, ki so si ga naši rojaki že dolgo želeli.

Kakor je v načrtu videti, bo to precej velika stavba. Velika, ker si mnogo romarjev naših želi dom, v katerem bi lahko našli zatočišče, kadar prihitijo na romanje v Lemont.

Doslej nismo mogli vsem postreči, ta stavba bo pa zadostila zahtevam.

V veliko veselje je nam, da lahko oznamimo ta načrt in zidarsko početje, v veliko veselje bo vsem našim prijateljem, ki tako radi prihajajo k nam na počitnice.

Obenem bo to tudi dom duhovnih vaj v bodočnosti, o katerem je tudi bilo že veliko poročano.

Obračamo se na prijatelje in rojake, če nam morejo malenkost darovati v ta namen. Stroški bodo veliki, toda upamo, da jih bomo z božjo pomočjo in z naklonjenostjo naših dobrotnikov, premagali.

S hvaležnostjo.

Rev. Benedikt Hoge,
frančiškanski komisar.